

VLAAMSE RAAD

ZITTING 1992-1993

HANDELINGEN 43-44-45-46-47-48

VERGADERINGEN VAN APRIL 1993

ACTUELE INTERPELLATIES

ACTUELE VRAGEN

DECREET ADMINISTRATIEF TOEZICHT OP DE GEMEENTEN

GESPREKKEN MET HET BRUSSELS GEWEST, HET WAALS GEWEST EN
DE FRANSE GEMEENSCHAP

INTERPELLATIES

NEDERLANDSTALIG ONDERWIJS TE BRUSSEL

ONDERWIJSDECREET IV

ONDERZOEKSCOMMISSIE BESTEDING KS-GELDEN

RAAD VOOR TAALADVIES

REGLEMENT-AANPASSINGEN

VERKOOP VAN MILITAIRE DOMEINEN

VLAREM

WATERVERDRAGEN

WERKGELEGENHEID

Inhoud

Nr. 43 Maandag 19 april 1993

Berichten van verhindering, blz. 1643

Voorstellen van resolutie
Indiening en verwijzing, blz. 1643

Beleidsbrieven
Indiening en verwijzing, blz. 1643

Motie
indiening, blz. 1643

Besluiten van de Vlaamse Executieve
Indiening en verwijzing, blz. 1643

Ministerieel besluit
Indiening en verwijzing, blz. 1644

**Resolutie van de Raad van de Vlaamse
Gemeenschapscommissie**
Indiening en verwijzing, blz. 1644

Arresten van het Arbitragehof
Indiening, blz. 1644

Kennisgeving van het Arbitragehof
Indiening, blz. 1644

Schriftelijke vragen (Regl. art. 74)
Indiening, blz. 1644

Samenstelling van commissies
Wijzigingen onder de vaste en plaatsvervangende leden, blz. 1644

Interpellaties (Regl. art. 76)
Interpellatie van de heer J. Van Looy tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, en de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over moeilijkheden bij de toepassing van het Vlaams reglement op de milieuvergunning

Interpellatie van de heer F. Vergote tot de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over Vlarem II, blz. 1645

Sprekers : de heren F. Vergote, minister N. De Batselier

Interpellatie van de heer W. Seeuws tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen over de economische toestand van de Stad Gent, blz. 1647

Sprekers : de heren W. Seeuws, T. Van Parys, A. Denys, P. Van Grembergen, G. Annemans, minister-president L. Van den Brande

Motie van aanbeveling, blz. 1655

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1655

Interpellaties (Regl. art. 76) (Voortzetting)

Interpellatie van de heer M. Capoen tot de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over het Vlaamse waterzuiveringsbeleid, blz. 1656

Sprekers : de heren M. Capoen, H. Brouns, minister N. De Batselier

Interpellatie van de heer H. Olaerts tot de heer H. Weckx, Vlaamse minister van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden, over maatregelen om bij jongeren de leescultuur via het bibliotheekbeleid te bevorderen, blz. 1661

Sprekers : de heren H. Olaerts, minister H. Weckx

Interpellatie van de heer G. Annemans tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen over de waterverdragen, blz. 1664

Sprekers : de heren G. Annemans, E. Beysen, H. Schiltz, minister-president L. Van den Brande

Motie van aanbeveling, blz. 1668

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1668

Nr. 44 Dinsdag 20 april 1993
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 1669

Interpellaties (Regl. art. 76)

Interpellatie van de heer H. Lauwers tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over de verkoop van militaire domeinen en hun planologische bestemming

Interpellatie van mevrouw M. Vogels tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over de militaire domeinen, blz. 1669

Sprekers : de heer H. Lauwers, mevrouw M. Vogels, mevrouw T. Merckx-Van Goey, de heer H. Brouns, minister T. Kelchtermans

Interpellatie van de heer P. Van Grembergen tot de heer H. Weckx, Vlaamse minister van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden, over de werking van de Raad voor Taaladvies, blz. 1674

Sprekers : de heer P. Van Grembergen, minister H. Weckx

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1678

Nr. 45 Dinsdag 20 april 1993
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 1679

Actuele vragen (Regl. art. 75)

Actuele vraag van de heer H. Suykerbuyk tot de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over de controles op de naleving van het mestdecreet, blz. 1679

Actuele vraag van de heer M. Maertens tot de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting en de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over de bedreiging van het Zwin door bouwplannen in Cadzand, blz. 1680

Actuele vraag van de heer L. Barbé tot de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over de gemeentelijke medewerking aan het milieubeleid, blz. 1681

Actuele vraag van mevrouw V. Dua tot de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over het gebruik van de Callemoetevijver in Nazareth als slibstort, blz. 1682

Actuele vraag van de heer R. Van Hooft tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over beslikking en zwerfvuil langs de gewestwegen en andere wegen, blz. 1683

Actuele vraag van de heer L. Peeters tot de heer H. Weckx, Vlaamse minister van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden, over de adviezen inzake de theatersubsidies, blz. 1684

Actuele vraag van de heer F. Van den Eynde tot de heer L. Van den Bossche, Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over tweetalige schoolrapporten in Gent, blz. 1685

Actuele vraag van de heer G. Annemans tot de heer L. Van den Bossche, Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over benoemingen bij de ARGO

Actuele vraag van de heer J. Eeman tot de heer L. Van den Bossche, Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over benoemingen aan de ARGO-top, blz. 1685

Actuele vraag van de heer P. Hostekint tot de heer L. Van den Bossche, Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over juridische verweermiddelen voor scholen inzake hun tuchtreglement, blz. 1689

Actuele vraag van de heer W. Seeuws tot de heer J. Sauwens, Vlaamse minister van

Verkeer, Buitenlandse Handel en Staats-hervorming, over het capaciteitstekort op het Gentse tramnet, blz. 1690

Actuele vraag van de heer J. Vandeurzen tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de reconversiedossiers aanhangig bij KS, blz. 1691

Actuele vraag van de heer W. Cortois tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de participatie van het Vlaamse Gewest in DAF, blz. 1692

Actuele interpellaties (Regl. art. 77)

Actuele interpellatie van de heer R. Van Hooland tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, en de heer L. Van den Bossche, Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken over de uitgestelde benoeming van een secretaris-generaal in het departement Leefmilieu en Infrastructuur, blz. 1694

Sprekers : de heer R. Van Hooland, minister L. Van den Bossche

Motie van aanbeveling, blz. 1696

Motie van de heren J. Ulburghs, E. Van Rompuy, J. Slecckx, P. Dewael, F. Wvmeersch 'en H. Candries betreffende de uitoefening van het recht van onderzoek over de besteding van de KS-gelden – 318 (1992-1993) – Nr. 1

Voorstel tot spoedbehandeling, blz. 1697

Bespreking, blz. 1697

Hoofdelijke stemming, blz. 1697

Ontwerp van decreet houdende regeling, voor het Vlaamse Gewest, van het administratief toezicht op de gemeenten – 280 (1992-1993) – Nrs. 1 tot 9

Aangehouden stemmings, blz. 1698

Sprekers : de heren J. Tavernier, L. Pierco, E. Beysen

Hoofdelijke stemming, blz. 1705

Sprekers : de heren J. Tavernier, L. Pierco, J. Van Hauthem

Ontwerp van decreet betreffende het onderwijs IV

– 292 (1992-1993) – Nrs. 1 tot 5

Aangehouden stemmings, blz. 1707

Hoofdelijke stemming, blz. 1711

Spreker : de heer J. Eeman

Motie van aanbeveling van de heer L. Pierco c.s. tot besluit van de op 17 maart 1993 door de heer J. Caudron gehouden interpellatie tot de heer H. Weckx, Vlaamse minister van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden, en mevrouw L. Detiège, Vlaamse minister van Tewerkstelling en Sociale Aangelegenheden, over de rechten van het kind in de sportwereld en

bepaalde toestanden in sommige sportbonden

– 301 (1992-1993) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 1712

Sprekers : de heer L. Pierco, mevrouw T. Merckx-Van Goeij

Motie van aanbeveling van mevrouw T. Merckx-Van Goeij en de heer L. Peeters c.s. tot besluit van de op 17 maart 1993 door de heer J. Caudron gehouden interpellatie tot de heer H. Weckx, Vlaamse minister van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden, en mevrouw L. Detiège, Vlaamse minister van Tewerkstelling en Sociale Aangelegenheden, over de rechten van het kind in de sportwereld en bepaalde toestanden in sommige sportbonden

– 302 (1992-1993) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 1713

Spreker : mevrouw T. Merckx-Van Goeij

Motie van aanbeveling van de heer M. Olivier tot besluit van de op 17 maart 1993 door de heer M. Olivier gehouden interpellatie tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, en de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over de niet-naleving door de Vlaamse Executieve van het verdrag tussen België en Frankrijk inzake de verbreding van de Grensleie tussen Deulemont en Menen en het niet-voorzien in de nodige kredieten tot uitvoering van de door de Vlaamse Executieve afgesloten protocollen – 303 (1992-1993) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 1715

Spreker : de heer H. Van Dienderen

Motie van aanbeveling van de heer M. Maertens c.s. tot besluit van de op 17 maart 1993 door de heer M. Maertens gehouden interpellatie tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over de bouw van de Marina-jachthaven aan de Belgische oostkust

– 304 (1992-1993) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 1716

Sprekers : de heer M. Maertens

Motie van aanbeveling van de heer J. Vandeurzen c.s. tot besluit van de op 17 maart 1993 door de heer J. Vandeurzen gehouden actuele interpellatie tot mevrouw W. Demeester-De Meyer, Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin, over de programmatiebevoegdheid inzake zware medische ziekenhuisdiensten – 305 (1992-1993) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 1718

Sprekers : de heren L. Dierickx, G. Annemans

Motie van aanbeveling van de heren P. Chevalier en A. Denys tot besluit van de op 31 maart 1993 door de heer A. Denys gehouden interpellatie tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de rol van de BRTN bij de uitzending van Vlaanderen - Europa 2002

– 312 (1992-1993) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 1719

Sprekers : de heren A. Denys, E. Van Rompuy

Actuele interpellaties (Regl. art. 77)

Actuele interpellatie van de heer J. Van Hauthem tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de mogelijke gesprekken met het Brussels Gewest, het Waals Gewest en de Franse Gemeenschap Actuele interpellatie van de heer P. Van Grembergen tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de uitnodiging van de minister-president van de Vlaamse regering voor gesprekken met de voorzitters van de Waalse Gewestexecutieve, de Brusselse Hoofdstedelijke Executieve, de Franse Gemeenschapsexecutieve en de Executieve van de Duitstalige Gemeenschap, blz. 1720

Sprekers : de heren J. Van Hauthem, P. Van Grembergen, F. Van den Eynde, F. Dielens, minister-president L. Van den Brande

Motie van aanbeveling, blz. 1727

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1727

Nr.46 **Dinsdag 27 april 1993**

Berichten van verhinderings, blz. 1729

Begrotingen

Indiening en verwijzing, blz. 1729

Begrotingsstukken

Indiening en verwijzing, blz. 1729

Voorstellen van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 1729

Verlagen

Indiening, blz. 1729

Brief van het Rekenhof

Indiening en verwijzing, blz. 1730

Arresten van het Arbitragehof

Indiening, blz. 1730

Kennisgeving van het Arbitragehof

Indiening, blz. 1730

Schriftelijke vragen (Regl. art. 74)

Indiening, blz. 1730

Onderzoek naar taalgroep en woonplaats, blz. 1730

Commissie van onderzoek naar de besteding van de KS-gelden

Benoeming van de leden, blz. 1731

Reglement - Aanpassingen

- 8 (1992-1993) - Nrs. 1 en 2

Voorstel van de heer H. Suykerbuyk c.s. tot wijziging van het Reglement van de Vlaamse Raad

- 148 (BZ 1992) - Nrs. 1 - 3

Voorstel van de heren H. Lauwers, L. Peeters, J. Geysels en D. Van Mechelen tot wijziging van het Reglement van de Vlaamse Raad

- 170 (BZ 1992) - Nr. 1 en 2

Voorstel van de heren A. Denys en D. Ramoudt tot wijziging van het Reglement van de Vlaamse Raad

- 299 (1992-1993) - Nrs. 1 en 2

Voorstel van de heren A. Denys en D. Ramoudt tot wijziging van het Reglement van de Vlaamse Raad

- 308 (1992-1993) - Nrs. 1 en 2

Voorstel van de heer L. Hancké c.s. tot wijziging van het Reglement van de Vlaamse Raad

- 309 (1992-1993) - Nrs. 1 en 2

Voorstel van de heer L. Hancké c.s. tot wijziging van het Reglement van de Vlaamse Raad

- 310 (1992-1993) - Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking, blz. 1731

Sprekers : de heer M. Logist, verslaggever, de heren A. Denys, H. Suykerbuyk, L. Hancké, J. Geysels

Artikelsgewijze bespreking, blz. 1738

Interpellaties (Regl. art. 76)

Interpellatie van de heer G. Annemans tot de heer L. Van den Bossche, Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over de Dynamo 2-campagne, blz. 1747

Sprekers : de heer G. Annemans, minister L. Van den Bossche

Interpellatie van de heer L. Van Nieuwenhuysen tot de heer L. Van den Bossche, Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over extra steun voor het Nederlandstalig onderwijs te Brussel, blz. 1750

Sprekers : de heer L. Van Nieuwenhuysen, mevrouw S. Creyf, de heren L. Appeltans, J. Valkeniers, F. Van den Eynde, J. Van Hauthem, minister L. Van den Bossche

Motie van aanbeveling, blz. 1758

Interpellatie van de heer J. Van Looy tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, en de heer N. De Batselier, minis-

ter vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over moeilijkheden bij de toepassing van het Vlaams reglement op de milieuvergunning, blz. 1758

Sprekers : de heer J. Van Looy, mevrouw V. Dua, de heren J. De Mol, P. Tant, minister N. De Batselier

Interpellatie van de heer L. Barbé tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, en de heer J. Sauwens, Vlaamse minister van Verkeer? Buitenlandse Handel en Staatshervorming, over een belangenvermenging bij het Bestuur Monumenten en Landschappen, blz. 1775

Sprekers : de heren L. Barbé, J. Eeman, J. De Mol, minister J. Sauwens

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1782

Bijlage

Vragen om uitleg, blz. 1783

Nr. 47 Woensdag 28 april 1993

Berichten van verhindering, blz. 1789

Werkgelegenheid

Debat, blz. 1789

Sprekers : de heren P. Deprez, D. Van Mechelen, J. Sleecx, J. Geysels, H. Schiltz, E. Van Rompuy, J. De Roo, F. Wymeersch, J. Laverge, G. Vermassen, minister-president L. Van den Brande

Voorstel van resolutie van de heren P. Deprez, J. Sleecx en P. Van Grembergen betreffende het in de Vlaamse werkgelegenheidsconferentie bereikte akkoord - 328 (1992-1993) - Nr. 1

Voorstel tot spoedbehandeling, blz. 1807

Sprekers : de heren J. Sleecx, D. Van Mechelen

Werkgelegenheid

Debat (Voortzetting), blz. 1808

Sprekers : mevrouw M. Aelvoet, de heren J. Sleecx, P. Van Grembergen, G. Vermassen, J. Van Hauthem, J. Geysels, D. Van Mechelen, F. Wymeersch, minister-president L. Van den Brande, minister L. Detiège

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1818

Nr. 48

Donderdag 29 april 1993

Berichten van verhindering, blz. 1819

Samenstelling van een commissie en een werkgroep

Wijzigingen onder de vaste en plaatsvervangende leden, blz. 1819

Actuele vragen (Regl. art. 75)

Actuele vraag van mevrouw V. Dua tot de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over het Floridiennestort in de Gentse kanaalzone, blz. 1820

Actuele vraag van de heer E. Schuermans tot de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over de herlokalisatie van het Instituut voor Natuurbehoud, blz. 1821

Actuele vraag van de heer J. Vande Lanotte tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over de werken aan de Nieuwpoortbrug te Veurne, blz. 1822

Actuele vraag van de heer P. Hostekint tot de heer H. Weckx, Vlaamse minister van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden, over de verdeling van de theatersubsidies voor 1993-1994,

Actuele vraag van de heer M. Van Peel tot de heer H. Weckx, Vlaamse minister van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden, over de beslissing van de Vlaamse Executieve van 28 april 1993 in verband met de subsidiëring van de Vlaamse toneelgezelschappen voor de periode 1993-1997, blz. 1822

Actuele vraag van de heer F. Dewinter tot de heer J. Sauwens, Vlaamse minister van Verkeer, Buitenlandse Handel en Staatshervorming, over de uitgave van de tekst van de nieuwe federale Grondwet, blz. 1824

Actuele vraag van de heer P. Chevalier tot mevrouw W. Demeester-De Meyer, Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin, over de bijzondere jeugdbijstand, blz. 1825

Actuele vraag van mevrouw M. Vogels tot mevrouw W. Demeester-De Meyer, Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin, over de stakingen in de welzijnssector

Actuele vraag van de heer L. Monset tot mevrouw W. Demeester-De Meyer, Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin, over de aanhoudende staking in de welzijnssector, blz. 1825

Actuele vraag van de heer P. Van Grembergen tot mevrouw W. Demeester-De Meyer, Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin, over de onderzoeksp-

dracht van de federale regering over de armoede, blz. 1828

Actuele vraag van de heer F. Dewinter tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de mogelijke oprichting van een Vlaamse voetballiga, blz. 1829

Actuele vraag van de heer E. Van Varenbergh tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de stand van zaken betreffende Vlabinvest, blz. 1830

Actuele interpellaties (Regl. art. 77)

Actuele interpellatie van de heer M. Didden tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over het faillissement van de textielgroep Van Overdijk, blz. 1831

Sprekers : de heren M. Didden, H. Olaerts, minister-president L. Van den Brande

Actuele interpellatie van de heer G. Annemans tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over diens recent bezoek aan Nederland, blz. 1833

Sprekers : de heer G. Annemans, minister-president L. Van den Brande
Motie van aanbeveling, blz. 1835

Werkingsbegroting van de Raad

Beraadslaging en stemming, blz. 1836

Commissie van onderzoek naar de besteding van de KS-gelden

Vragen tot afwijking en wijziging van het reglement, blz. 1836

Sprekers : de heren G. Bossuyt, L. Standaert, H. Coveliers, E. Van Rompuy, R. Van Rompaey

Samenstelling van de commissie van onderzoek naar de besteding van de KS-gelden

Wijziging onder de leden, blz. 1837

Samenstelling van de commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid

Wijziging onder de plaatsvervangers, blz. 1837

Huldebetoon

blz. 1837

Voorstel van resolutie van mevrouw M. Aelvoet en de heer J. Geysels betreffende het werkgelegenheidsbeleid
— 325 (1992-1993) — Nr. 1

Voorstel van resolutie van de heren P. Deprez, J. Sleenckx en P. Van Grember-

gen betreffende het in de Vlaamse werkgelegenheidsconferentie bereikte akkoord
— 328 (1992-1993) — Nr. 1

Voorstel van resolutie van de heren F. Wymeersch en J. Van Hauthem betreffende een Vlaams werkgelegenheidsbeleid
— 329 (1992-1993) — Nr. 1

Voorstel van resolutie van de heren D. Van Mechelen en A. Denys betreffende het werkgelegenheidsbeleid
— 330 (1992-1993) — Nr. 1

Voorstel tot spoedbehandeling, blz. 1838
Bespreking, blz. 1838

Sprekers : de heren D. Van Mechelen, F. Wymeersch, J. Sleenckx, mevrouw M. Aelvoet, de heer L. Standaert

Voorstel van resolutie van mevrouw M. Aelvoet en de heer J. Geysels betreffende het werkgelegenheidsbeleid
— 325 (1992-1993) — Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 1839

Voorstel van resolutie van de heren P. Deprez, J. Sleenckx en P. Van Grembergen betreffende het in de Vlaamse werkgelegenheidsconferentie bereikte akkoord
— 328 (1992-1993) — Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 1840

Voorstel van resolutie van de heren F. Wymeersch en J. Van Hauthem betreffende een Vlaams werkgelegenheidsbeleid
— 329 (1992-1993) — Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 1841

Voorstel van resolutie van de heren D. Van Mechelen en A. Denys betreffende het werkgelegenheidsbeleid
— 330 (1992-1993) — Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 1843

Reglement — Aanpassingen

— 8 (1992-1993) — Nrs. 1 en 2

Voorstel van de heer H. Suykerbuyk c.s. tot wijziging van het Reglement van de Vlaamse Raad

— 148 (BZ 1992) — Nrs. 1 - 3

Voorstel van de heren H. Lauwers, L. Peeters, J. Geysels en D. Van Mechelen tot wijziging van het Reglement van de Vlaamse Raad

— 170 (BZ 1992) — Nr. 1 en 2

Voorstel van de heren A. Denys en D. Ramoudt tot wijziging van het Reglement van de Vlaamse Raad

— 299 (1992-1993) — Nrs. 1 en 2

Voorstel van de heren A. Denys en D. Ramoudt tot wijziging van het Reglement van de Vlaamse Raad

— 308 (1992-1993) — Nrs. 1 en 2

Voorstel van de heer L. Hancké c.s. tot wijziging van het Reglement van de Vlaamse Raad

— 309 (1992-1993) — Nrs. 1 en 2

Voorstel van de heer L. Hancké c.s. tot wijziging van het Reglement van de Vlaamse Raad

— 310 (1992-1993) — Nrs. 1 en 2

Aangehouden stemmings, blz. 1844

Hoofdelijke stemming, blz. 1845

Motie van aanbeveling van de heer A. Denys tot besluit van de op 19 april 1993 door de heer W. Seeuws gehouden interpellatie tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de economische toestand van de Stad Gent
— 319 (1992-1993) — Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 1846

Sprekers : de heer W. Seeuws, mevrouw V. Dua, de heer T. Van Parys

Motie van aanbeveling van de heer G. Annemans tot besluit van de op 19 april 1993 door de heer G. Annemans gehouden interpellatie tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de waterverdragen
— 320 (1992-1993) — Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 1848

Motie van aanbeveling van de heer R. Van Hooland c.s. tot besluit van de op 20 april 1993 door de heer R. Van Hooland gehouden actuele interpellatie tot de heer L. Van den Bossche, Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over de uitgestelde benoeming van een secretaris-generaal in het Departement Leefmilieu en Infrastructuur
— 322 (1992-1993) — Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 1849

Sprekers : de heren R. Van Hooland, J. De Seranno

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1850

Bijlage

Vraag om uitleg, blz. 1851

VOORZITTER : de heer L. Vanvelthoven

— De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.

— De vergadering wordt geopend om 14.05 uur.

De voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

J. De Roo, D. Ramoudt, J. Timmermans, J. Van Looy : gezondheidsredenen ;

S. Creyf, A.-M. Neyts-Uyttebroeck, M. Vogels : buitenslands ;

M. Dillen, E. Flamant, P. Hostekint, M. Verwilghen : ambtsverplichtingen.

VOORSTELLEN VAN RESOLUTIE

Indiening en verwijzing

De voorzitter : De volgende voorstellen van resolutie werden ingediend :

- Voorstel van resolutie van de heer J. Van Hauthem betreffende de motie, goedgekeurd in de Franse

Gemeenschapsraad op 18 maart 1993, met betrekking tot een belangenconflict als gevolg van het voorstel van decreet van de heren H. Suykerbuyk en E. Van Vaerenbergh c.s. houdende de mogelijkheid voor de gemeenten het woonrecht aan bepaalde voorwaarden te onderwerpen
— 311 (1992-1993) — Nr. 1.
Verwezen naar de commissie voor Samenwerking.

- Voorstel van resolutie van de heer F. Wymeersch betreffende de sluiting van de Limburgse steenkoolmijnen
— 316 (1992-1993) — Nr. 1.
Verwezen naar de commissie voor Economie, Energie en Werkgelegenheid.

BELEIDSBRIEVEN

Indiening en verwijzing

De voorzitter : De volgende beleidsbrieven werden ingediend :

- Beleidsbrief Gezinsbeleid, ingediend door mevrouw W. Demeester-De Meyer, Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin
— 313 (1992-1993) — Nr. 1.
Verwezen naar de commissie voor Welzijn en Gezondheid.
- Beleidsbrief Preventieve gezond-

heidszorg, ingediend door mevrouw L. Detiège, Vlaamse minister van Tewerkstelling en Sociale Aangelegenheden
— 314 (1992-1993) — Nr. 1.
Verwezen naar de commissie voor Welzijn en Gezondheid.

MOTIE

Indiening

De voorzitter : De volgende motie werd ingediend :

- Motie van de heren J. Ulburghs en J. Geysels betreffende de uitoefening van het recht van onderzoek over de bestedingen van de KS-gelden
— 315 (1992-1993) — Nr. 1.

BESLUITEN VAN DE VLAAMSE EXECUTIEVE

Indiening en verwijzing

De voorzitter : De volgende besluiten van de Vlaamse Executieve werden ingediend :

- Besluit van de Vlaamse Executieve van 24 februari 1993 tot overdracht voor de periode van 1 oktober 1991 tot 31 december 1991 van een aanvullend saldo dat ver-

Voorzitter

schuldigd is in toepassing van het decreet van 12 juli 1990 houdende opzetting van een programma ter bevordering van de werkgelegenheid in de niet-commerciële sector in het Vlaamse Gewest.

Verwezen naar de commissie voor Financiën en Begroting.

- Besluit van de Vlaamse Executieve van 24 februari 1993 tot overdracht voor de periode van 1 januari 1992 tot 31 maart 1992 van een saldo dat verschuldigd is in toepassing van het decreet van 12 juli 1990 houdende opzetting van een programma ter bevordering van de werkgelegenheid in de niet-commerciële sector in het Vlaamse Gewest.

Verwezen naar de commissie voor Financiën en Begroting.

- Besluit van de Vlaamse Executieve van 24 februari 1993 tot overdracht voor de periode van 1 oktober 1992 tot 31 december 1992 van een voorschot dat verschuldigd is in toepassing van het decreet van 12 juli 1990 houdende opzetting van een programma ter bevordering van de werkgelegenheid in de niet-commerciële sector in het Vlaamse Gewest.

Verwezen naar de commissie voor Financiën en Begroting.

MINISTERIEEL BESLUIT

Indiening en verwijzing

De voorzitter : Het volgende ministerieel besluit werd ingediend :

- Ministerieel besluit van 15 maart 1993 houdende herverdeling van basisallocaties op het programma 53.1 — Lokale en regionale besturen van de algemene uitgavenbegroting 1993.

Verwezen naar de commissie voor Financiën en Begroting.

RESOLUTIE VAN DE RAAD VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAPSCOMMISSIE

Indiening en verwijzing

De voorzitter : De volgende resolutie van de Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie werd ingediend :

- Resolutie betreffende de samenwerking Vlaanderen-Brussel binnen de federale staatsstructuur van het Sint-Michielsakkoord. Verwezen naar het Advies- en Overlegcomité Brussel en Vlaams-Brabant.
-

ARRESTEN VAN HET ARBITRAGEHOF

Indiening

De voorzitter : De volgende arresten van het Arbitragehof liggen ter inzage bij het secretariaat van de Raad, afdeling openbare vergadering :

- Arrest nr. 27/93 van 1 april 1993 (rolnummer 363) ;
 - Arrest nr. 28/93 van 1 april 1993 (rolnummer 383) ;
 - Arrest nr. 29/93 van 1 april 1993 (rolnummer 393) ;
 - Arrest nr. 30/93 van 1 april 1993 (rolnummer 528).
-

KENNISGEVING VAN HET ARBITRAGEHOF

Indiening

De voorzitter : De volgende kennisgeving van het Arbitragehof betreffende beroepen tot vernietiging ligt ter inzage bij het secretariaat van de Raad, afdeling openbare vergadering :

— Rolnummers 524 en 526.

SCHRIFTELIJKE VRAGEN (Regl. art. 74)

Indiening

De voorzitter : Schriftelijke vragen werden ingediend door :

- mevrouw M. Aelvoet, de heren L. Appeltans, L. Barbé, M. Bartholomeeussen, P. Breyne, M. Capoen, G. Cardoen, J. Caudron, J. Demeulenaere, F. Dewinter, mevrouw V. Dua, de heren P. Hostekint, H. Lauwers, M. Logist, mevrouw L. Nelis-Van Liedekerke, de heren M. Olivier, D. Ramoudt, L. Standaert, R. Swinnen, B. Vandendriessche, F. Van den Eynde, H. Van Dienderen, P. Van Grembergen, J. Van Hecke, R. Van Hooland, L. Van Nieuwenhuysen, E. Van Vaerenbergh.
-
-

SAMENSTELLING VAN COMMISSIES

Wijzigingen onder de vaste en plaatsvervangende leden

De voorzitter : Voor de VLD-fractie zijn :

- in de commissie voor Samenwerking de heer Vandersmissen als vast lid vervangen door mevrouw Neyts-Uyttebroeck en de heer Flamant als plaatsvervangend lid vervangen door de heer Vandersmissen ;
- in de commissie voor de Algemene Zaken, het Reglement en de Verzoekschriften de heer Vandersmissen als vast lid vervangen door de heer Beysen en de heer Beysen als plaatsvervangend lid vervangen door de heer Vergote ;

Voorzitter

- in de commissie voor Cultuur de heer Ramoudt als plaatsvervangend lid vervangen door de heer Monset ;
- in de commissie voor Leefmilieu en Natuurbehoud de heer De groot als vast lid vervangen door de heer Gabriels en de heer Daems als plaatsvervangend lid vervangen door de heer De groot ;
- in de commissie voor de Media de heer Monset als vast lid vervangen door de heer Coveliers en de heer Verhofstadt als plaatsvervangend lid vervangen door de heer Monset.

INTERPELLATIES (Regl. art. 76)

Interpellatie van de heer J. Van Looy tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, en de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over moeilijkheden bij de toepassing van het Vlaams reglement op de milieuvergunning

Interpellatie van de heer F. Vergote tot de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over Vlarem II

De voorzitter : Aan de orde zijn de samengevoegde interpellaties van de heer Van Looy tot de heer Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, en de heer De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over moeilijkheden bij de toepassing van het

Vlaams reglement op de milieuvergunning en van de heer Vergote tot minister De Batselier over Vlarem II.

De heer Van Looy is evenwel wegens ziekte verhinderd. Zijn interpellatie wordt bijgevolg naar een volgende openbare vergadering verschoven.

Tevens doe ik mededeling van een verzoek van mevrouw Vogels. Door het feit dat deze openbare vergadering plaatsvindt op een maandagnamiddag, wat vrij ongebruikelijk is, en mevrouw Vogels in tempore non suspecto zich heeft geëngageerd voor een uiteenzetting in het buitenland, heeft zij mij verzocht haar interpellatie morgen te mogen houden. Ik meen dat er voldoende redenen aanwezig zijn om op dit verzoek in te gaan.

De heer Vergote heeft het woord.

De heer F. Vergote (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, op 12 februari 1993 heeft de nationale minister van de KMO's en Landbouw een verzoek tot nietigverklaring van een tiental artikelen van Vlarem II ingediend bij de Raad van State. Volgens de heer Bourgeois heeft Vlaanderen bij de opstelling van het milieureglement zijn bevoegdheden overschreden. De residuaire bevoegdheden behoren immers nog steeds tot het federaal niveau.

Wat wij nu moeten vaststellen, is het logische resultaat van een regionaal beleid dat zijn bevoegdheidsgrenzen niet kent en dat zelfs de noodwendige samspraak met de nationale overheid in dit geval manifest naast zich neerlegt. Inderdaad, de hele Vlarem-reglementering is voor de landbouwer een regelrechte ramp.

Ik wil het vandaag dus niet opnieuw hebben over de warboel die deze reglementering voor de landbouwers meebrengt, maar wel over het gebrek aan coördinatie tussen de federale overheid en de Vlaamse Executieve.

Wat een gewestelijk minister niet wou, met name het advies inwinnen van de Raad van State, heeft er nu toe geleid dat een nationale minister een verzoek tot nietigverklaring van

een tiental artikelen van Vlarem II heeft ingediend.

Deze nationale minister is er blijkbaar stellig van overtuigd dat de gewestelijke Vlarem-reglementering repercuties heeft op zaken die tot nader order behoren tot de uitsluitende bevoegdheid van de nationale wetgever.

In deze aangelegenheid worden wij dus duidelijk geconfronteerd met twee ministers, elk op hun bevoegdheidniveau, die er meningen op nahouden die blijkbaar diametraal tegenover elkaar staan.

Deze discussie, die mijns inziens best had kunnen worden vermeden door het advies van de Raad van State in te winnen bij de bespreking van de Vlarem II reglementering in de Vlaamse Raad, kan verregaande gevolgen hebben voor de betrokkenen in de diverse landbouwsectoren.

Minister De Batselier was blijkbaar overtuigd van zijn gelijk en vond het advies van de Raad van State niet nodig. Ook de nationale minister is blijkbaar overtuigd van zijn gelijk. Ieder zijn waarheid dus ! Ik kijk dan ook met belangstelling uit naar het arrest dat zal worden geveld.

Maar er is meer. Zolang het Sint-Michielsakkoord niet is goedgekeurd, mogen wij de eer genieten een dubbel petje op te zetten en in dit verband mocht ik van de nationale minister, bevoegd voor Landbouw, in de Kamercommissie toch wel enkele markante uitspraken noteren.

Tijdens de commissiewerkzaamheden in de Kamer verklaarde minister Bourgeois letterlijk, en ik citeer : Veel van de problemen zouden kunnen zijn vermeden, mocht : — ofwel de Vlaamse Executieve bereid zijn geweest overleg te plegen met het departement van Landbouw omtrent deze materies. Ik heb dit, aldus de minister, herhaaldelijk officieel gevraagd ; — ofwel Vlarem II voor advies zijn voorgelegd aan de Raad van State, zodat op basis van het arrest van de Raad van State zou geoordeeld kunnen worden over de bevoegdheidsconflicten. Einde citaat.

Vergote

Mijnheer de minister, ik kan echt niet begrijpen dat u niet bent ingegaan op een officieel verzoek om overleg, dat nota bene herhaaldelijk is gevraagd. Het zijn dan ook, op zijn minst, markante uitspraken van de nationale minister en ik heb dan ook enkele vragen daarbij.

Ten eerste, is er, zoals minister Bourgeois stelt, een verzoek geweest om overleg te plegen en, zo ja, waarom bent u hierop niet ingegaan ?

Ten tweede, welke wijze van overleg is er reeds geweest met de nationale minister ?

Ten derde, welke waren de argumenten om het advies van de Raad van State niet te vragen ?

Ten vierde, hebt u rekening gehouden met de mogelijke gevolgen van het arrest van de Raad van State met betrekking tot het verzoek tot nietigverklaring van een aantal artikelen van Vlare II ?

Ten vijfde en laatste, heeft het nu ingediende verzoek tot nietigverklaring nu reeds aanleiding gegeven tot wijzigingen met betrekking tot de uitvoering van Vlare II ?

Tot hier, mijnheer de minister, enkele specifieke en concrete vragen waarop ik specifieke en concrete antwoorden verwacht.

De voorzitter : Minister De Batselier heeft het woord.

Minister N. De Batselier (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik wil de heer Vergote toch wel op een en ander wijzen.

Vlare II werd op 7 januari 1992 door de vorige Vlaamse regering goedgekeurd. Op mijn initiatief bracht de huidige regering hieraan wijzigingen aan, namelijk op 31 juli 1992. Nogal wat opmerkingen van de heer Bourgeois verwijzen niet naar de door mij aangebrachte wijzigingen, maar wel naar de tekst van 7 januari 1992. Ik wilde dit even verduidelijken, omdat ik er daarjuist van werd beschuldigd het advies van de Raad van State niet te hebben willen vragen.

Uit de begeleidende nota bij het besluit van 7 januari 1992 die aan de Vlaamse regering werd voorgelegd, blijkt dat inderdaad om advies werd gevraagd aan de SERV en aan de MINA-raad, maar niet aan de Raad van State. De nota vermeldde wel dat een voorontwerp door de administratie werd voorbereid. Tevens blijkt eruit dat bij het tot stand komen van dit voorontwerp met de betrokken sectoren uitgebreid overleg werd gepleegd. Volgens verklaringen, afgelegd door de toenmalige kabinetschef van de minister van Leefmilieu aan de interkabinettenwerkgroep ter bespreking van de voorgestelde wijzigingen van Vlare II, was ook de landbouwsector daarbij betrokken. Dit was zelfs in dergelijke mate het geval, dat de landbouwsector zijn instemming met de voorgestelde regeling zou hebben betuigd. Toen ik op 31 juli 1992 een aantal wijzigingen voorstelde die betrekking hadden op de landbouwsector, meer specifiek zelfs op voorstellen van de heer Bourgeois, heeft men geargumentteerd dat deze niet moesten worden ingevoerd. Er zouden immers geen grote problemen met de landbouwsector zijn, vermits deze zich reeds met de tekst akkoord had verklaard.

Ik moet bovendien uw aandacht vestigen op het feit dat collega Bourgeois op federaal niveau verantwoordelijk is voor het departement Landbouw. Ik denk dat hij binnen de federale regering al problemen genoeg ondervindt bij zijn streven om de landbouw wat milieuvriendelijker te laten produceren. Als hij daarin slaagt, zou dat mij ook heel wat moeilijkheden besparen inzake het verlenen van vergunningen. Als iedereen zijn taak vervult op zijn eigen niveau zonder zich met de taken van iemand op een ander niveau te bemoeien, zou alles al heel wat vlotter verlopen. Ik heb trouwens inderdaad brieven gekregen van de heer Bourgeois waarin hij vroeg om overleg. Ik heb hier een brief van 6 maart 1992 en een brief van 30 juni 1992. De brief van 6 maart 1992 ging nog uit van de heer De Keersmaeker. Ik vermeld deze brief nog omdat hij ook betrekking had op de evaluatie van Vlare I en II. Ik heb toen geant-

woord dat er in dat verband binnen het bestuur Milieuvergunningen van de administratie Milieu, Natuur en Landinrichting een aantal commissies werden opgericht om deze aangelegenheid te onderzoeken. De subcommissie Dieren en Meststoffen staat onder voorzitterschap van de heer Hendrickx.

Ik stelde de federale minister van Landbouw toen voor om contact op te nemen met de heer Hendrickx bij het bestuur Milieuvergunningen om een vertegenwoordiger van zijn departement in deze subcommissie op te laten nemen.

Mijnheer Vergote, ik weet niet waar u en de heer Bourgeois die uitspraken halen. Dit dateert wel uit de tijd van zijn voorganger, maar de minister zou toch moeten weten dat zijn departement in zo'n subcommissie vertegenwoordigd is. Als de heer Bourgeois zelfs naar de Raad van State gaat, voel ik mij gerechtigd om dit zo te beantwoorden. Op 30 juni 1992 schreef de heer Bourgeois mij opnieuw een brief om overleg inzake het leefmilieu te vragen. Als ik deze brief lees, blijkt het vooral over Vlare I en II te gaan. Ik heb geantwoord dat ik niet tegen overleg ben, maar dat het zowel over gewestelijke als over federale materies moet gaan. Overleg kan niet strijdig zijn met de wettelijke bevoegdheidsafbakening. Ik heb ook gezegd dat ik een beroep zal doen op zijn diensten telkens hun advies mij noodzakelijk lijkt te zijn. Ik weiger dit dus zeker niet. Dit staat letterlijk in mijn antwoord van 23 juli 1992.

Indien het gaat om uitleg over de modaliteiten van mijn beleid, zijn mijn diensten zeker bereid die te verschaffen. Ook dat staat in mijn antwoord. Verder vind ik ook overleg over een milieuvriendelijker produktie in de landbouw nuttig. We moeten onderzoeken hoe de landbouw zich beter kan inpassen in het milieubeleid zonder zijn economische basis te verliezen. Ik vroeg voorstellen van de minister van Landbouw op dit gebied. Ik heb hierover echter nooit enig antwoord ontvangen.

Mijnheer Vergote, u ziet dus dat ik

De Batselier

positief heb gereageerd op dit voorstel. Ik heb dat niet gedaan in zo'n mate dat men dacht dat ik Vlarem I en II opnieuw ter discussie wou stellen tegenover een federaal minister. Het ging hier echter wel om een zaak die ons beiden aanbelangt. Volgens de bijzondere wet tot hervorming van de instellingen zijn de gewesten autonoom bevoegd voor de bescherming van het leefmilieu, met inbegrip van de algemene en sectoriële normen en met eerbiediging van de normen vastgesteld door de nationale overheid wanneer er geen Europese normen bestaan.

Welnu, titel II van Vlarem heeft enkel algemene en sectorale voorwaarden vastgesteld met inachtneming van de bestaande nationale normen en ter omzetting van de Europese richtlijn. Vergeet bovendien niet dat de bijzondere wet bepaalt in welke gevallen er overleg moet zijn.

Het is zelfs zo dat ook de minister bevoegd voor Economie, de heer Van den Brande, overleg pleegt met de federale minister van Landbouw telkens vóór een interministeriële conferentie van landbouw. Met andere woorden, de federale regering en de Vlaamse gewestregering plegen wel gelijk overleg.

Vlarem II werd inderdaad niet voor advies op 7 januari 1992 aan de Raad van State voorgelegd. De Vlaamse regering heeft destijds op voorstel van de toenmalige bevoegde minister geoordeeld dat het dringend noodzakelijk was de bestaande milieureglementering te coördineren en te actualiseren. Daarnaast was er het probleem gerezen dat nog geen algemene voorwaarden op de meldingsplichtige inrichtingen van toepassing waren.

Op 31 juli 1992 heb ik als bevoegde minister aan de huidige Vlaamse regering voorgesteld de wijzigingen aan Vlarem II bij de Raad van State voor advies in te dienen. De Vlaamse regering is op dit verzoek niet ingegaan, beslissing waarachter ik mij uiteindelijk na het aanhoren van de argumentatie heb geschaard. Dit had

wellicht het initiatief van minister Bourgeois voor 31 juli 1992 kunnen vrijdelen, maar zou zeker niet zijn maatregel van 7 januari 1992 hebben voorkomen. Daarover zou u, mijnheer Vergote, echter minister Bourgeois zelf moeten ondervragen.

De laattijdige publikatie was grotendeels te wijten aan de vrij moeilijke technische en dus tijdrovende vertaling, waaraan dan nog een massa technische correcties moesten worden aangebracht.

Aan de loutere indiening van het annulatieverzoek van de Raad van State zijn geen rechtsgevolgen verbonden. Het tegendeel zou immers het bestuur ten zeerste verlammen. Zolang de Raad van State dus geen uitspraak heeft gedaan, heeft het annulatieverzoek geen repercussies op de toepassing van de uitvoering van Vlarem II. Indien deze binnen afzienbare tijd bepaalde artikelen zou vernietigen, dan zal de Vlaamse regering zich opnieuw over de nieuwe situatie moeten beraden.

Mijnheer Vergote, ik meen dat ik hiermee voldoende op uw vragen heb geantwoord. Ik vat samen : wij proberen de verschillende vastgelegde nieuwe regels te coördineren zonder dat deze haaks staan op de nationale wetgeving ter zake. *(Applaus)*

De voorzitter : De heer Vergote heeft het woord.

De heer F. Vergote : Mijnheer de voorzitter, ik dank de minister voor zijn omstandig antwoord.

Aangezien een bepaalde minister blijkbaar een vergissing heeft gemaakt — die heeft duidelijk onderstreept dat er geen overleg is geweest, wat door de minister hier wordt tegengesproken — kan ik ter zake moeilijk oordelen.

Ik stel in ieder geval vast dat er een gebrek aan coördinatie is geweest.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Interpellatie van de heer W. Seeuws tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de economische toestand van de Stad Gent

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Seeuws tot de heer Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de economische toestand van de Stad Gent.

De heer Seeuws heeft het woord.

De heer W. Seeuws (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, uit het jaaroverzicht van de conjunctuurbarometer, dat onlangs door de stedelijke dienst voor Economische Ontwikkeling en Tewerkstelling aan de pers werd voorgesteld, is duidelijk af te lezen dat de economische barometer van de stad en van de hele regio Gent op nul staat.

De toestand is ronduit dramatisch te noemen, ondanks de opmerkelijke inspanningen, die het huidige stadsbestuur zich de jongste jaren heeft getroost om de financiële toestand van de stad te saneren, en ondanks de uitvoering van belangrijke openbare werken om de stad weer leefbaar en bewoonbaar te maken. Mijnheer de minister, indertijd opteerde de Stad Gent als één van de vijf grote steden in het toenmalige unitaire België voor bovengronds vervoer tegenover een ondergrondse metro. Grote parkings moeten vandaag het binnenkomend autoverkeer opvangen. Winkel- en wandelstraten laten de historische stadskern gelukkig weer tot haar volle recht komen.

Maar het stadsbestuur en zijn bevolking worden voor al deze enorme inspanningen niet beloond. Wel integendeel.

Nochtans werd voor 90 percent aan leegstaande industriepanden met eigen middelen een andere bestem-

Seeuws

ming gegeven en op die manier werd technologisch vernieuwende werkgelegenheid geschapen.

Samen met de provinciale overheden werden de jongste jaren goede economische relaties opgebouwd met onze Nederlandse burenen en werden concrete afspraken gemaakt voor een betere toegang van en langs het zeekanaal Gent-Terneuzen. Mijnheer de minister, we moeten echter vaststellen dat de Vlaamse en de nationale overheden tot hiertoe verstek lieten gaan.

Op de vragen tot het subsidiëren van werken aan de haven en aan de zeesluis, voor grote wegen- en infrastructuurwerken, voor wijziging van de gewestplannen en voor het creëren van levensnoodzakelijke industrieterreinen, wordt niet of tergend traag ingegaan.

Mijnheer de minister-president van de Vlaamse regering, het is voor ons sinds jaren duidelijk dat de Gentse regio iedere keer weer als derde keuze wordt achteruitgesteld.

Vandaar slaken wij uit bittere teleurstelling — en dit is niet geveinsd — een noodkreet om uw aandacht te vragen voor deze reeds zo zwaar beproefde universiteitsstad Gent.

Vooreerst heeft de Gentse regio te kampen met het probleem van de werkloosheid. Uit de reeds genoemd conjunctuurbarometer van de stad Gent blijkt dat in 1992 het aantal werklozen voortdurend is gestegen en van 10.000 tot 12.000 eenheden is aangegroeid. Deze stijging met 17,5 procent op jaarbasis overschrijdt de gemiddelde stijging met 3 procent. Voor het arrondissement Gent-Eeklo bedroeg de stijging zelfs 19 procent.

De jeugdwerkloosheid vertoont dezelfde stijgende trend en ruim één vijfde van de Gentse uitkeringsgerechtigde werklozen zijn jonger dan 25 jaar. De jeugdwerkloosheid belooft in onze contreien meer dan 22 procent van de globale werkloosheid.

De werkloosheid stijgt in zowat alle sectoren, terwijl het aantal nieuwe en

openstaande betrekkingen bij de subregionale tewerkstellingsdienst met 33,5 procent daalt.

Het aantal faillissementen in onze streek steeg met 55 procent op één jaar tijd, voornamelijk NV's die op dit ogenblik de werkverschaffers zijn, tegenover 18 procent in Vlaanderen.

Aan de regen van ontslagen werknemers in het havengebied komt er voorlopig helaas geen eind. Zo wil de Volvovrachtwagenfabriek in Oostakker nog tegen deze zomer 310 banen schrappen. Ook bij het auto-assemblagebedrijf Honda staan banen op de tocht.

Recentelijk nog besloot de staalfabriek Sidmar te Zelzate één van de ovens te sluiten, wat weer een verminderde tewerkstelling van ongeveer 650 banen tot gevolg heeft.

Uit de pers blijkt dat de sluiting van de werkplaats voor snelle herstellingen van de NMBS in het Gentse eveneens een verlies van niet minder dan 1.300 banen mee zou brengen.

Mijnheer de minister-president, zoals u met mij kan vaststellen, staat de tewerkstellingsbarometer voor Gent inderdaad onder nul.

Dan heb ik het in het bijzonder over de problematiek van de haven van Gent. De Gentse haven is van levensbelang voor de economie van de regio Gent en voor het achterland. De havenactiviteiten creëren inderdaad rechtstreeks ongeveer 5.000 jobs en nog eens duizenden afgeleide werkplaatsen in toeleverings- en vervoerbedrijven. Vanzelfsprekend zijn de Gentse havenactiviteiten ook bijzonder conjunctuurgevoelig. De haven kende in 1992 een betekenisvolle achteruitgang van 25 naar 23 miljoen ton omzet, na vorige jaren een piek van meer dan 26 miljoen ton te hebben bereikt. Het uitblijven van grote infrastructuurwerken is dan ook het belangrijkste probleem van de Gentse Zeehaven.

Zolang de bouw van een sinds jaren aangekondigde nieuwe westelijke zeesluis in Terneuzen uitblijft, kunnen ook geen grotere zeeschepen

worden ontvangen. Hetzelfde geldt trouwens voor de noodzakelijke verruiming van de doorvaart aan de bruggen in Zelzate. Maar wellicht is het uitdiepen van het kanaal tot meer diepgang nog het dringendste probleem.

Wat is nu de stand van zaken ? Na vele jaren nationaal touwtrekken neemt de Vlaamse Executieve op 17 april 1991 akte van de intentie om een nieuwe zeesluis in Terneuzen te bouwen en wordt voor het eerst 25 miljoen frank ingeschreven in de gewestbegroting voor het uitvoeren van de noodzakelijke studies met betrekking tot de nieuwe zeesluis en de uitbreidingsplannen van de Gentse haven.

Bij een officieel bezoek op 18 februari 1992 vragen de Gentse autoriteiten aan gemeenschapsminister Kelchtermans om de kredieten nodig voor de studie en de uitvoering van de nieuwe zeesluis te laten opnemen in de financiële planning vanaf 1993 en om onverwijld officiële onderhandelingen met de Nederlandse overheid op gang te brengen.

Sindsdien is er niets meer. Andere grote haven- en sluiswerken kregen elders in het land weer voorrang. Een ander aanslepend havendossier is dit van het Kluzendokcomplex op de Linkeroever van het kanaal Gent-Terneuzen, essentieel voor de verdere uitbouw van watergebonden havenactiviteiten. Vanaf 1984-1985 werden verschillende studies met betrekking tot dit dossier uitgevoerd.

De in 1989 uitgevoerde kosten-batenanalyse wordt pas in 1991 door de Vlaamse Executieve goedgekeurd en ging op het einde van hetzelfde jaar van start. Het milieu-effectenrapport werd in juni 1990 voorgesteld, maar werd om ons onbekende redenen tot februari 1992 door de inspectie van financiën geblokkeerd. Tijdens het havenbezoek werd aan de minister ook gevraagd om de economische-impactstudie goed te keuren en vast te leggen.

Het is inderdaad noodzakelijk dat de kredieten voor de werken zo snel mogelijk worden vrijgemaakt. Elke ver-

Seeuws

traging betekent niet alleen een verlies aan werkplaatsen, maar geeft ook negatieve signalen aan de bedrijfs wereld, zodat Gent niet langer als een bevoorrechte vestigingsplaats wordt uitgekozen. Ook over dit dossier heerst de grootste onzekerheid en moet worden gewacht op wat er aan havenkredieten voor Gent overblijft.

Uit een marktonderzoek op vraag van de Stad Gent en het havenschap Terneuzen blijkt duidelijk dat een terminal in de kanaalzone zeker te verantwoorden is. Indien er geen steun van de Vlaamse overheid komt, zou Gent, gezien het vitale belang van zo'n terminal, desnoods zelf tot de bouw moeten overgaan, waardoor de stad, die slechts over beperkte financiële mogelijkheden beschikt, extra financiële middelen zal moeten vrijmaken, ten nadele van andere projecten. De vraag rijst of de Vlaamse overheid Gent opnieuw als derde in de rij zal laten staan.

Verder is er de problematiek van de wegeninfrastructuur. Niet enkel voor Gent, maar voor de hele Oostvlaamse provincie en het Vlaamse Gewest is de voltooiing van de grote ringweg, de R 4, prioritair. Dit mag blijken uit de grote stromen personen- en vrachtvervoer, zowel binnen het arrondissement -goed voor 11 percent van de totale goederenstroom in het Vlaamse Gewest-, als tussen de arrondissementen (na Antwerpen het voornaamste Vlaamse vervoer- knooppunt) als intergewestelijk-met 4,5 miljoen ton vervoer.

Mocht de R 4 zijn afgewerkt, dan zou er potentieel 40 miljoen ton goederen langs deze ring kunnen worden vervoerd.

Wat is nu de stand van zaken? In 1981 werd een kostenbatenanalyse uitgevoerd over alle wegenwerken in België en pas zes jaar later, in 1987, verklaarde de toenmalige minister van Openbare Werken dat de Gentse grote ring tegen 1993 zou zijn afgewerkt: een tweede weg voor Gent, tegenover de vijfde, zesde, zevende of achtste weg elders in Brussel of

Antwerpen. Sinds jaren wordt tergend traag verdergewerkt aan de buitenste baan van de Ringvaart en omdat de Vlaamse regering hiervoor nog niet de nodige kredieten heeft uitgetrokken, verwacht men de afwerking ervan niet voor 1998, 19 jaar later dan gepland.

Mag ik er dan nog op wijzen dat Ringvaart voor de oorlog werd geconcipieerd en dat ook de grote ring rond Gent toen al was uitgetekend. Voor ons is het duidelijk dat de Gentse regio systematisch achteruitgesteld wordt als het erop aankomt kredieten goed te keuren die nochtans essentieel zijn voor de economische ontwikkeling van de Gentse regio.

De R 4 is niet het enige probleem. Om een oplossing te vinden voor de problematiek van het transitverkeer in het havengebied tussen de Kennedylaan en de Industrieweg, waarbij een evenredige verdeling over beide kanaaloevers zich opdringt, zijn eveneens verschillende bijkomende infrastructuurwerken nodig. De doortocht via Gent volstaat nauwelijks om het reeds aanwezige verkeer op te vangen.

Iedereen is het erover eens dat de beste oplossing een tunnel of brugverbinding onder of boven het Grootdok is. Als dit financieel niet haalbaar blijft, is een ondertunneling van het kanaal ter hoogte van Rodenhuijze aangewezen, hoewel dit geen ideale oplossing is voor het zuidelijke havengebied. Maar hoewel deze infrastructuurwerken van levensbelang zijn voor de bereikbaarheid en de ontsluiting van de achterhaven, blijven de principiële beslissingen en de kredieten op de begroting uit.

Verder vraagt Gent ook een aansluiting op het SST-net. Ik heb het destijds in de Senaat meegemaakt hoe vanuit Luik en Antwerpen gelobbyd werd om bij komende uitwijkingen, stopplaatsen en dus miljardeninvesteringen los te krijgen. De heer De Croo die hier wat verder vergadert, zal dit nog kunnen bevestigen.

In een rapport ter attentie van de minister van Verkeerswezen waar schuwde de Stad Gent dat met de

indiensteming van de SST de rechtstreekse IC-verbindingen naar Roosendaal, Keulen en Rijsel dreigen weg te vallen, waardoor Gent via de spoorweg internationaal zou worden geïsoleerd.

Een aansluiting op het SST-net is dus uitermate belangrijk. Dit is mogelijk door de modernisering van de lijn Oostende-Gent-Brussel en door het opvoeren van de snelheid tot 200 km per uur. De NMBS zal deze modernisering pas kunnen realiseren tegen het jaar 2005, dus drie jaar na de ingebruikname van de SST.

De Stad Gent dringt erop aan om voorrang te verlenen aan deze doelstelling, opdat reeds in 1998 een snelle verbinding kan worden gerealiseerd.

Inzake dit dossier hebben we de steun nodig van de Vlaamse regering. Ten slotte wil ik het probleem van de beschikbare industrieterreinen aanhalen. Om de werkgelegenheid in de Gentse regio te verbeteren, is er nood aan vestigingsplaatsen voor nieuwe bedrijven.

De jongste jaren wordt Gent geconfronteerd met een tekort aan betaalbare terreinen.

Een studie uit 1989 toont aan dat de industrie- en KMO-terreinen vrijwel volledig volzet zijn. De havenbedrijven schatten hun behoefte op 122 ha terwijl een theoretisch geraamde ruimtebehoefte voor de herlokalisatie van de Gentse klasse-1 bedrijven die uit de stad moeten verdwijnen, op 360 ha worden geraamd. Mijnheer de minister-president, om hieraan te voldoen is een spoedige herziening van de gewestplannen nodig. De discrepantie tussen de huidige voorbijgestreefde voorzieningen in het gewestplan en de nood aan een aangepast instrument van Ruimtelijke Ordening, wordt in Gent op pijnlijke wijze aangevoeld.

De stad stelde reeds in 1988 een verslag op voor de Vlaamse minister van Ruimtelijke Ordening, waaraan tot op heden echter helaas geen gevolg werd gegeven.

Uit dit alles blijkt duidelijk dat er een

Seeuws

ontoelaatbare achterstand bestaat in verschillende aanslepende dossiers voor de Gentse regio, die nochtans allemaal van fundamenteel belang zijn om een verdere economische achteruitgang tegen te gaan. Mijnheer de minister-president, om al deze redenen vragen wij u dat u een inspanning zou doen ten einde te voorkomen dat de economie in de Gentse regio nog meer verslechtert.

Gent is weliswaar niet meer dan een provinciehoofdstad, waardoor het slechts een beperkte invloed kan doen gelden. Alle partijen uit het Gentse zullen echter met Gentse koppigheid blijven doorvechten tot de echte politieke beslissingnemers, die hier helaas niet aanwezig zijn, naar ons zullen luisteren en Gent zullen geven wat Gent toekomt. (Applaus)

De voorzitter : De heer Van Parys heeft het woord.

De heer T. Van Parys (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, de schriftelijke nota van de heer Seeuws was getiteld : Het gaat niet goed met de stad Gent. Met enig cynisme durf ik te stellen dat deze vaststelling te koppelen is aan een andere, namelijk dat de burgemeester van de stad een socialist is en dat een notoir lid van de Executieve eveneens een Gentenaar is. Ik wil mijn uiteenzetting echter niet houden op het niveau van de Gentse gemeenteraad.

De heer W. Seeuws : . . . Dat was niet de toon van mijn uiteenzetting.

De heer T. Van Parys : Daarom zeg ik ook dat dit niet de teneur van mijn uiteenzetting zal zijn. Ik wil integendeel uw uitgangspunt bijvallen waarin u er naar mijn aanvoelen terecht hebt op gewezen dat de opeenvolgende federale en regionale regeringen Gent al te vaak uit het oog zijn verloren. Ik geef zonder enig probleem toe dat dit ook het geval was voor de federale regeringen die geleid werden enerzijds door een christendemocraat uit Gent en anderzijds door Gentse liberalen. Wij kunnen het dus eens zijn met de basisvaststellingen.

VLD-Raadslid Fons Vergote interpelleerde minister N. De Batselier (SP) over het Vlaams reglement betreffende de Milieuvergunning (Vlaem)

Wij moeten ook in eigen boezem durven te kijken. De politieke fracties moeten, zich inspirerend op initiatieven die in andere regio's worden genomen, veel meer eensgezind optreden voor een regio die in Vlaanderen representatief is in tal van domeinen. Ik geef alleen maar de voorbeelden van de textielsector en de staalsector.

Gent is niet zomaar een provincies-tadje. Gent draagt veel meer uit dan een lokale dimensie, zoals soms wordt beweerd.

We zullen prioriteiten moeten bepalen. Het oplossen van de problemen zal tientallen miljarden frank investeringen vergen. Wij moeten dus samen in Gent bepalen welke de prioriteiten zijn ten einde deze dossiers eensgezind op de geëigende niveaus te verdedigen.

Naar aanleiding van de interpellatie van de heer Seeuws wens ik de regering te wijzen op twee specifieke sectoren die heel conjunctuurgevoelig zijn, namelijk de sector van de vrachtwagenconstructie en de staalindustrie. Deze sectoren zijn belangrijk

in Vlaanderen, maar bevinden zich hoofdzakelijk langs het kanaal Gent-Terneuzen.

Ten eerste, de sector van de vrachtwagenindustrie.

Volvo en DAF zijn de enige vrachtwagenproducenten in Vlaanderen. Onlangs heeft de Vlaamse Executieve belangrijke steun toegezegd aan DAF, maar de problemen in de vrachtwagenindustrie beperken zich uiteraard niet tot dit ene bedrijf.

In de Volvo-vrachtwagenfabriek in Gent zullen binnenkort vele banen sneuvelen : 310, namelijk 250 arbeiders en 60 bedienden. De productie van Volvo-vrachtwagens zal dit jaar worden teruggeschroefd tot 11 .000 terwijl de productie in 1991 nog bestond uit 16.500 vrachtwagens.

Ik wil de minister voor Economie vragen de Vlaamse regering uit te nodigen om de problematiek van de vrachtwagenconstructie globaal te bekijken. Het is van het grootste belang dat dit probleem geïntegreerd wordt beschouwd want anders bestaat het gevaar dat de concurrentie

Van Parys

enigszins wordt vervalst, waardoor de sector geen goede dienst wordt bewezen.

Ik pleit voor een geïntegreerde benadering van de problemen binnen de vrachtwagenconstructie. Ik vraag de minister-president uitdrukkelijk om ook Volvo Trucks te betrekken bij de inspanningen van de Vlaamse overheid om de tewerkstelling in de sector van de vrachtwagenconstructie te handhaven. Voor een aantal andere industriële sectoren kan men uiteraard gelijk kaardige pleidooien houden. Daar er op dit ogenblik evenwel 310 banen op de tocht staan, lijkt het me de moeite waard om dit probleem expliciet te stellen.

Een ander belangrijk Vlaams dossier is dat van de staalindustrie. Ik hoop het belang niet te schetsen van Sidmar, niet alleen voor de Gentse regio maar ook voor Vlaanderen en België. Sidmar neemt trouwens een belangrijke positie in binnen de wereldproductie van staal. De staalindustrie bevindt zich eveneens in een crisissituatie. De oorzaken voor deze crisis zijn onder andere de algemene economische recessie, de terugval van de vraag in Oost-Europa en meer bepaald in de gewezen Sovjetunie. Voor Sidmar bedroeg deze afname jaarlijks ongeveer 0,3 miljoen ton. Bovendien schermde de Verenigde Staten de eigen markt af door antidumping- en anti-subsidierechten. Dit heeft voor Sidmar zware gevolgen want ongeveer 6 procent van de leveringen van Sidmar zijn bestemd voor de Verenigde Staten.

Als men weet dat de antidumping- en antisubsidierechten voor Sidmar 9,67 procent bedragen voor warm gewalste produkten en 31,03 procent voor koud gewalste produkten begrijpt men dat Sidmar hierdoor zeer zwaar wordt getroffen.

Op Europees niveau werd op de crisis in de staalsector gereageerd door een aantal initiatieven te nemen in verband met capaciteitsafbouw.

Voor de tewerkstelling in de regio heeft deze crisis enorme gevolgen : in 1991 waren in Sidmar nog 6.424

mensen tewerkgesteld. In de eerstkomende jaren echter zal de tewerkstelling worden afgebouwd tot 5.000 eenheden. Dit betekent concreet het verlies van 1.400 arbeidsplaatsen op korte termijn. Op dit ogenblik is er reeds een afslankingsoperatie uitgewerkt voor 600 personeelsleden.

De Vlaamse overheid kan deze evolutie niet zonder meer laten gebeuren. Ik wil de voorzitter van de Vlaamse Executieve uitdrukkelijk uitnodigen om na te gaan op welke wijze de Vlaamse overheid een bijdrage kan leveren om de gevolgen voor de tewerkstelling in Vlaanderen van de crisis in de staalindustrie te bestrijden. U begrijpt dat mijn toespraak het louter regionale karakter overstijgt. In beide sectoren – en ook de heer Seeuws heeft hierop reeds gewezen – gaat het om een verlies van 1.734 arbeidsplaatsen op korte termijn.

Graag vernam ik op welke wijze u in samenspraak met de beleidsverantwoordelijken uit de regio deze problemen ten gronde zult aanpakken.

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer A. Denys (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, het gebeurt slechts zelden dat een eminent lid van de meerderheid zoals collega Seeuws, die alleen maar op de tribune komt als het echt nodig is, een vlijmscherpe interpellatie richt tot de regering. Ik ben zelf geen Gentenaar, maar ik voel mij ook betrokken partij in deze materie. De problematiek is niet alleen eigen aan de stad Gent, maar aan de hele regio, en belangt dus niet alleen het arrondissement Gent-Eeklo, maar ook een stuk van Oudenaarde aan. Er werken inderdaad een zeer groot aantal mensen uit Oudenaarde in dat gebied waarover de heer Seeuws het heeft gehad. Het is een probleem met regionale aspecten.

Ik betreur een klein beetje de tussenkomst van collega Van Parys die heeft gepoogd deze problematiek ietwat te verlagen tot de gemeentelijke problematiek in Gent zelf. Collega Van Parys, u stelt zich nochtans graag als een liberale CVP'er op.

De heer T. Van Parys : Dat heb ik nooit gezegd.

De heer A. Denys : U geeft zich alleszins uit als iemand die de vrije markteconomie en een minimum aan subsidies als de hefboomen voor een economisch beleid beschouwt. U komt echter een pleidooi houden om financiële ondersteuning te geven aan de vrachtwagensector, en meer in het bijzonder aan het bedrijf Volvo. Mijnheer Van Parys, wij hebben hier geïnterpelleerd over de steun die aan DAF werd gegeven en de concurrentievervalsende elementen die deze steun bevatte. Toen bent u echter niet tussengekomen.

Mijns inziens zouden wij beter aantonen wat de Vlaamse regering wel kan doen, wat ze moet doen en wat ze ook niet moet doen. De Vlaamse regering heeft een opdracht inzake infrastructuurwerken, namelijk de zee-sluis, het Kluzendokkencomplex en de verkeersinfrastructuur.

Mijnheer de minister-president, ik heb met grote aandacht in de snelberichten van het Vlaams Economisch Verbond uw visie gelezen in verband met uw confrontatie met bedrijfsleiders in Vlaanderen. Volgens u moeten er middelen worden overgeschakeld naar infrastructuur.

Ik ga akkoord met de analyse van collega Seeuws, hij heeft ondermeer het aspect van de werkloosheid duidelijk belicht. De keuzes die worden gemaakt, moeten ook worden betaald binnen een begroting die niet mag ontsporen. Men kan niet alles eisen, er moeten keuzes worden gemaakt.

De heer W. Seeuws : Die keuzes zijn heel moeilijk, mijnheer Denys. Nu vraagt mijnheer Van Parys – niet ten onrechte natuurlijk – om te kiezen. Hadden we echter jaren geleden gekregen wat ons toekwam, dan hadden wij niet voor deze keuze gestaan.

De heer A. Denys : Wij maken die keuzes ook, maar ik ga aantonen, in tegenstelling tot uw tussenkomst, waar de middelen vandaan moeten komen. Hier wordt een verkeerde politiek gevoerd : men probeert het

Denys

economische beleid onder te verdelen in subregio's, en meer bepaald in impulsgebieden. Als ik zie welke projecten men opstart binnen het kader van die impulsgebieden, en als ik zie welke middelen er ontbreken om die belangrijke infrastructuurwerken uit te voeren die de tewerkstelling van een hele regio, ook van die impulsgebieden, kunnen omhoogtrekken, dan vind ik dat er moet worden gekozen voor die belangrijke infrastructuurwerken. Laat dan die impulsgebieden op een andere manier werken, schaf die desnoods af. De politiek van de impulsgebieden, waar veel middelen op niet-efficiënte wijze worden aangewend, moet worden verlaten. Alle beschikbare middelen moeten worden geconcentreerd op die hoogst noodzakelijke infrastructuurwerken. Dat is een eerste bron van middelen die ik u aanreik, mijnheer de minister-president. Een tweede bron — dat hebt u zelf aangehaald — van middelen zijn de subsidies in het kader van de expansiewetgeving, de rentetoeelagen en de kapitaalpremies. Iedereen weet dat ze niet op de meest efficiënte wijze dienen waarvoor ze bestemd zijn. Laat ons deze middelen gebruiken om die hoogst noodzakelijke infrastructuurwerken uit te voeren.

Wij vinden, collega Seeuws, dat de nieuwe zeesluis in Terneuzen broodnodig is. Wij moeten ook weten uit welke hoek de middelen moeten komen, en we moeten ter zake keuzes durven maken. Hetzelfde geldt voor het Kluisendokkencomplex : het MER, het milieueffectenrapport, werd vandaag nog steeds niet toegevoerd door het Vlaamse Gewest. Wij vragen ons af hoe dat mogelijk is, want de kosten-batenanalyse werd reeds in het begin van 1993 afgevoerd.

Evenzeer sluit ik mij aan bij de vraag van collega Seeuws over de evolutie van de verkeersinfrastructuur, vooral in het Noorden van de agglomeratie Gent. Hierover is er ook een nota opgemaakt door het college van Burgemeester en Schepenen.

De kern van de problematiek betreft vooral het ontbreken van een be-

hoorlijke oost-west verbinding op het Gentse grondgebied waardoor het zuidelijke havengebied buitensporig wordt belast.

De enige oplossing die de VLD voorstelt en die naar ons gevoel ook op lange termijn voldoening zou geven, is de realisatie van een tunnelverbinding met vier rijstroken onder het Kanaal Gent-Terneuzen die de Kennedylaan met de industrieweg op de linkeroever zou verbinden. Verder houden wij ook rekening met de aspecten van de verkeerstechnieken, de planologie enzovoort. In dat verband geloven wij dat de inplanting van een tunnelverbinding ten zuiden van de electriciteitscentrale Rodenhuis te verkiezen is.

Mijnheer de minister-president, deze drie dossiers zijn reeds aangehaald door de heer Seeuws en wij vinden dat zij belangrijk zijn voor de tewerkstelling in heel de regio. Men zou beter de impulsgebieden afschaffen en de middelen die daarvoor zijn bestemd aanwenden voor infrastructuurwerken, wat ongetwijfeld zou zorgen voor nieuwe tewerkstelling in heel de regio.

De voorzitter : De heer Van Grembergen heeft het woord.

De heer P. Van Grembergen (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, heren ministers, collega's, ik ben nooit een stadstaat-politicus geweest. Volgens mij is een van de fouten van de Gentse politici, wanneer zij parlementaire of ministeriële verantwoordelijkheid dragen, dat zij meer dan andere politici uitgaan van het algemeen belang. Ik stel vast dat politici uit het arrondissement Gent-Eeklo, die op verschillende niveaus belangrijke functies hebben opgenomen, nooit hun invloed hebben laten gelden in plaatselijke dossiers. Nooit heb ik gemerkt dat een vroegere eerste minister uit Gent zijn positie heeft gebruikt om Gentse standpunten te verdedigen.

De heer G. Annemans : Een beetje in tegenstelling tot de Limburgers.

De heer P. Van Grembergen : Ik doe

enkel een vaststelling. Nochtans is wat hier door collega Seeuws en door de andere interpellanten is gezegd belangrijker dan het stadsbelang van Gent alleen. De Gentse regio is de tewerkstellingspool en de economisch, financiële pool van zowel het land van Waas als het tussengebied tot aan Brugge en men kan het zelfs tot in het gebied van Oudenaarde uitspreiden. Collega Seeuws, u had de openhartigheid om te zeggen dat u interpeleert over de Stad Gent. Eigenlijk draagt de interpellatie veel verder dan het stadsgebied en in feite gaat het over heel de regio Oost-Vlaanderen. Voor de zoveelste keer stel ik vast dat wij, in tegenstelling tot Limburg, altijd veel beperkter zijn in onze omschrijving. Ik wil enkel voor honderd procent de interpellanten steunen en het algemeen belang daarvan onderstrepen.

Het is volgens mij noodzakelijk dat wij, als parlementsleden van de streek, eens zouden samenkomen om keuzes te maken. Zo moeten wij keuzes maken in de infrastructuurwerken. Collega Denys heeft er trouwens naar verwezen. Deze keuzes zijn belangrijk in verband met de overbrugging of de ondertunneling van de Westerschelde. Moet dit aan de West- of aan de Oostzijde gebeuren ? Er zullen de verkeersstromen zijn en de invloed daarvan al naargelang van de vordering van de werken aan de Kanaaltunnel en de aansluiting daarop.

Er zal ook een keuze moeten worden gemaakt in verband met de dokken die hoe dan ook aan het kanaal Gent-Terneuzen moeten worden aangelegd. Er is de wijziging van de verkeersstromen die we eventueel mee moeten inschatten. We moeten denken aan het behouden van ongerept gebied. Daarmee bedoel ik dan het noorden van het Meetjesland met name Assenede, Boechout en het Poldergebied tot aan de Nederlandse grens. Wij zouden daarover eens moeten kunnen praten. Misschien zou het dan nuttig zijn daarover een gezamenlijke mening aan de Vlaamse regering te formuleren zodat ook zij weet welke keuzes daar worden gemaakt.

Van Grembergen

Ik pleit daarvoor omdat, wanneer wij met een verdeelde keuze naar de Vlaamse regering gaan, dit een van de redenen is die voor vertraging zal zorgen. De beslissing wordt dan op de lange baan geschoven precies omdat wij, in eigen streek, niet gezamenlijk optreden.

De heer W. Seeuws : Mijnheer Van Grembergen, u zal niet ontkennen dat wij precies inzake dit punt een enorme vooruitgang hebben geboekt in de gesprekken die tussen de Vlaamse en Nederlandse provincies daarvoor hebben plaatsgevonden. Er bestaat een totale eensgezindheid over wat moet worden bereikt. Ik vrees enkel dat men naar ons niet luistert en dat het niet is doorgedrongen.

De heer P. Van Grembergen : Het is precies daarom dat het goed zou zijn mochten wij eens samenkomen. Vermits begrotingen jaarlijks terugkomen en zij toch een weerspiegeling zijn van wat men echt wil doen, zou het goed zijn mochten wij in dat verband aan de Vlaamse regering een gezamenlijk voorstel doen. Op die wijze zouden wij, via het begrotingsbeleid, effectieve resultaten bereiken.

Mijnheer de minister-president, er is op dit ogenblik een discussie over de miljarden frank die in Limburg al dan niet worden gebruikt. Ik zal mij daarover niet uitspreken want ik ken het dossier niet voldoende. De procedure werd ingezet en het onderzoek is aan de gang. Men moet dus niet op de zaken vooruitlopen. Ik ben tegen verdachtmakingen als er nog geen grond bestaat. Het algemeen politiek kader is daarmee ook niet gediend. Ik meen echter dat wanneer er miljarden frank beschikbaar zijn, ze ook goed moeten worden aangewend.

Er zijn streken waar miljarden frank nodig zijn. Dit is het geval voor ons gebied. Mochten ze in andere streken niet efficiënt worden aangewend, dan kunnen wij ze wel gebruiken.

Mijnheer de voorzitter, het feit dat vier parlementsleden van vier ver-

schillende partijen, waarbij zich straks misschien nog iemand zal voegen, zich bij de interpellatie van collega Seeuws aansluiten, moeten u toch de gevoeligheden die bij ons leven duidelijk maken en u aantonen dat ook de regio Gent, ik spreek doelbewust over de regio Gent, recht heeft op een rechtvaardige spreiding van de middelen en op een vastlegging van haar welzijn en welvaart voor de toekomst.

De voorzitter : Minister-president Van den Brande heeft het woord.

Minister-president L. Van den Brande (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik dank collega Seeuws die een aantal essentiële zorgen naar voren heeft gebracht. Ik dank ook de collega's Denys, Van Parys en Van Grembergen. Ik meen dat het diapason vrij gelijk was gestemd en op dezelfde wijze naklinkt. Collega Seeuws heeft terecht de aandacht gevestigd op de ongunstige evolutie van de werkgelegenheid. Wij weten echter dat dit niet alleen het geval is voor de Gentse regio. Dit is een feit voor heel Vlaanderen en ook voor ver daarbuiten.

De werkgelegenheid en de werkloosheid zijn twee belangrijke uitdagingen, die voor de Vlaamse regering van prioritair belang zijn. Het Vlaamse regeerbeleid hieromtrent gaat verder dan intenties. Dit werd duidelijk aangetoond op het einde van de werkgelegenheidsconferentie. Samen met de sociale partners heeft de Vlaamse regering beslist middelen in te zetten om het arbeidsmarktbeleid in een sociale markteconomie beter af te stemmen op een verhoogde tewerkstelling. De afspraken die op de Vlaamse werkgelegenheidsconferentie gemaakt werden, vormen een realistische aanzet om een aantal negatieve ontwikkelingen om te buigen.

De Vlaamse regering en de sociale partners gaan unaniem akkoord om elke subregio in Vlaanderen op een evenwichtige manier te betrekken bij de economische ontwikkeling en de groei van de werkgelegenheid. Deze visie geldt ook voor de Stad Gent en haar hinterland. Het regionaal en

subregionaal beleid moeten ertoe bijdragen dat de economie versterkt en de werkgelegenheid bevorderd wordt. Ik ben ervan overtuigd dat het zinvol is om per subregio een gemeenschappelijk strategisch plan uit te werken waarin de politieke en sociaal-economische verantwoordelijken een aantal acties voor de streek kunnen uitwerken.

Ik wil beklemtonen dat een analyse van de investeringen van de Gewestelijke Investeringsmaatschappij voor Vlaanderen (GIMV) aantoonde dat er in de Gentse regio zwaar geïnvesteerd werd. De deelname in Plant Genetic Systems, Car Development Company, Innogenetics zijn een bewijs van grote en toekomstgerichte investeringsprojecten. Ik verwijs ook naar de participatie van Gimvindus in Sidmar. Iedereen weet dat de staalindustrie zich in grote moeilijkheden bevindt. Gimvindus heeft ter gelegenheid van de terugkoop van de non-voting shares en met toelating van de Europese Commissie, aan Sidmar een lange termijnlening van 4 miljard frank verstrekt.

Men heeft mij op de hoogte gebracht van de geplande personeelsvermindering in de vrachtwagenproductie bij Volvo. Het Vlaams Gewest steunt reeds lang de groeiende expansie van de auto-industrie op technologisch en kwalitatief vlak. De economische omgevingsfactoren zijn van prioritair belang. De Vlaamse regering heeft voor het eerst 3 miljard frank van de begroting Economie overgeheveld naar de begroting Infrastructuur. Men heeft een driejarenprogramma vastgelegd waarin de verdere afwerking van de R 4 gepland is. Men heeft 70 miljoen frank voorzien voor de herinrichting van het kruispunt Dampoort, 160 miljoen frank voor de Hoge Weg. Mijn collega van Openbare Werken stelt een overleg voor tussen de Stad Gent en het Vlaams Gewest over de verbinding tussen Linker- en Rechteroever om een keuze te maken uit de onderzochte alternatieven. De kosten-batenanalyse voor het Kluisendok is voltooid en het milieueffectenrapport is aangevraagd. Het project zal nog dit jaar voor advies aan de Vlaamse Havencommissie worden voorgelegd.

Van den Brande

De renovatiewerken in de haven van Gent zijn dan omzeggens voltooid, afgezien van de Rigakaai en nog een paar andere, in totaal voor een bedrag van 400 miljoen frank.

Inzake het Petroleumdok besliste de Vlaamse regering op 9 december 1992 een toelage van 502 miljoen frank te verlenen. Dit bedrag werd vastgelegd in het jaar 1992 zodat de verdere afwerking is gewaarborgd.

Wat het Rodenhuizedok betreft, bestaat de verdere afwerking uit de aanleg van een diepe kaaimuur aan de noordzijde van het dok, teneinde toe te laten de overslag van massagoed af te leiden uit de woonzones rond het Sifferdok. De Vlaamse Havencommissie beschouwt dit project als beslist, met een toelage van 1 miljard en 90 miljoen frank ten laste van het Vlaams Gewest.

Wat De Lijn betreft, vermeld ik de ondertunneling van Gent Sint-Pieters, gepland voor einde 1994, de verlenging van de lijn-Melle einde 1993, werken die trouwens momenteel in uitvoering zijn. Nog een aantal andere plannen worden in uitvoering gebracht.

Wat het materieel betreft, met name de levering van drieëndertig lagevloerbussen aan de Stad Gent in 1993, werd de principiële beslissing genomen voor aankoop van negen trams per jaar.

Inzake de spoorwegen is, zoals u weet, de nationale regering bevoegd. Collega Seeuws, ik heb nota genomen van uw wens betrokken te worden bij de beslissingen inzake de SST. Ik zal uw tolk zijn bij de nationale instanties, met name de NMBS, om de door u voorgestelde mogelijkheden te overwegen.

Uit mijn dossier blijkt dat de Vlaamse regering op een aantal prioritaire vragen een antwoord geeft en alle mogelijke inspanningen doet. Ik hoop dan ook dat wij ook in het volgende begrotingsjaar het prioritaire bedrag van 3 miljard frank kunnen inschrijven waardoor een aantal economisch prioritaire infrastructuurwerken op

verschillende plaatsen verder kan worden uitgevoerd.

Op het vlak van tewerkstelling stel ik vast dat Gent 10 percent van alle DAC-projecten telt, 10 percent van alle Gesco-projecten, 13 percent van alle beroepsopleidingen en 10 percent van het aantal Weer-werkers. Hiermee wil ik aangeven dat ik ten volle uw zorgen deel.

Zoals in de regeringsverklaring vermeld, willen wij inspelen op de specifieke noden van elke regio of subregio. Ik wil mij persoonlijk mede garant stellen dat, zoals u het in poëtische termen op het einde van uw interpellatie heeft gezegd, wat aan Gent toekomt aan Gent zou worden besteed. Ik kan u geruststellen en zeggen dat wij Gent niet, zoals u het heeft omschreven, als een provincie-stad in de pejoratieve betekenis van het woord beschouwen. Integendeel, het is één van de slagaders van Vlaanderen, niet alleen op het sociaal-culturele vlak, maar ook inzake economie. In de mate van het mogelijke zullen wij, elke collega op zijn domein, de nodige inspanningen doen.

Mijnheer de voorzitter, collega's, het lijkt mij nuttig, zonder al te veel tot strategische plannen over te gaan, dat vanuit alle geledingen van de Gentse regio convergentie zou kunnen optreden en de prioriteiten duidelijk worden gelegd. U kan in de Vlaamse regering een partner vinden, niet alleen voor dialoog maar ook voor de concrete uitvoering binnen de mogelijkheden die ons worden gegeven. (*Applaus*)

De voorzitter : De heer Seeuws heeft het woord.

De heer W. Seeuws : Mijnheer de voorzitter, samen met de heer Van Parys en anderen hoop ik enige invloed op de begroting te kunnen uitoefenen om te zorgen voor het noodzakelijk evenwicht tussen de grote regio's. Tot hiertoe is een dergelijke zaak nog nooit gelukt.

Wat is er belangrijk voor de Gentse regio, die zich inderdaad uitstrekt tot Dendermonde, Aalst en Oudenaarde

en niet is beperkt tot de onmiddellijke omgeving van Gent, en waar trouwens zelfs een stuk Nederland bij te rekenen valt ? Van belang is de aanwezigheid van de derde haven in ons land. Ook inzake verdeling van de middelen moet deze haven dan haar aandeel krijgen. Ik schrik dan ook een beetje op als wij, weer eens in het defensief, zeggen dat wij nu een keuze moeten maken. Collega's, blijkbaar moeten wij tot die keuze komen omdat vorige keuzes altijd in het nadeel van de regio uitvielen. Men heeft teveel verkeerde beslissingen genomen, waarvan wij nu het resultaat kennen.

Mijnheer de minister-president, als er in de Gentse regio overmatige werkloosheid heerst en er zoveel inspanningen worden gedaan om de tewerkstelling aan te zwengelen, wijst dit precies op het bestaan van een probleem. Men doet dit niet om ons plezier te doen ! Hieraan kan alleen maar worden verholpen met essentiële ingrepen, zoals de heer Denys het nog het meest treffend heeft gezegd. Wanneer men niets doet aan grote infrastructuurwerken en men dus de tewerkstelling niet aanzwengelt door de industrie de middelen te geven en er aantrekkingskracht op uit te oefenen om zich opnieuw of blijvend in de regio te vestigen, wanneer men het gewestplan niet aanpast om daarvoor de nodige ruimte te scheppen, loopt men het gevaar dat de Gentse regio, meer en meer wegzinkt. Ik neem aan dat u niet enkel een vrome wens hebt geuit, als een beetje poëtische afsluiting van uw betoog, maar dat u werkelijk zeer concreet wil ijveren opdat een voor bijna gans Oost-Vlaanderen zeer belangrijke regio niet telooft.

De voorzitter : De heer Van Parys heeft het woord.

De heer T. Van Parys : Mijnheer de voorzitter, ik dank de minister-president voor zijn antwoord en voor de hint die hij heeft gegeven aan al wie inspeelde op de interpellatie van de heer Seeuws.

De minister-president heeft gezegd dat dit een ideale aanleiding zou zijn tot een gemeenschappelijk strate-

Van Parys

gisch plan voor de regio. Ik sluit mij dan ook aan bij wat de heer Van Grembergen heeft gezegd. Laten wij nu, op basis van het engagement van de voorzitter van de Vlaamse Executieve, samen aan tafel gaan zitten om inderdaad dat gemeenschappelijk strategisch plan op te stellen, zodat wij niet meer genoodzaakt zullen zijn hier op een bepaald ogenblik weer deze tussenkomsten te houden. Deze zijn inderdaad voor een stuk regionaal geconditioneerd, maar reiken veel verder dan alleen maar een lokale problematiek.

Ik nodig de collega's uit samen aan tafel te gaan zitten, om de basis voor dit gemeenschappelijk strategisch plan te leggen.

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer A. Denys : Mijnheer de voorzitter, verscheidene collega's brachten hier hun ideeën naar voren in poëtische bewoordingen, zoals de heer Seeuws dat noemde. Ik houd van poëzie, maar niet in antwoorden op interpellaties die met sociaal-economische problemen te maken hebben. Poëzie kan in dat verband immers nogal bedwelmend werken. Tot wie hier de uitnodiging lanceren om bijeen te komen voor het opmaken van een nieuw en zoveelste strategisch plan, zeg ik in alle eerlijkheid : wij doen daaraan niet mee. Er zijn al genoeg plannen, er zijn al voldoende participaties via Gimvindus, er zijn meer dan voldoende DAC-projecten : voor al deze zaken zijn wij geen vragende partij.

Wel zijn wij vragende partij voor drie zeer duidelijke punten. Wij zijn vragende partij voor de zeesluis in Terneuzen. Als wij de Gentse haven willen behouden, moet die zeesluis er komen. Als deze zeesluis niet wordt gebouwd, kan de haven worden afgeschreven. Wij zijn vragende partij voor de ondertunneling van het kanaal. Op deze twee fundamentele punten heeft de minister-president geen enkele hoop gegeven, geen enkele concrete aanleiding om te kunnen beweren dat er iets wordt ge-

pland. Collega's, over deze drie voorname punten, verkeersinfrastructuur, de zeesluis en de ondertunneling, willen wij met iedereen praten en gemeenschappelijk actie voeren. Wij willen geen zoveelste plan opmaken, dat zijn wij moe. Wij vragen geen DAC-projecten, wij vragen geen participatiebedrijven : wij vragen fundamentele werken en zijn bereid de nodige politieke keuzes te maken waar het de financiering ervan betreft.

Zoals ik reeds eerder heb gezegd, mag men de middelen die voor de impulsgebieden zijn bestemd, afschaffen, ook voor onze eigen regio : wij durven ter zake verantwoordelijkheid opnemen.

Mijnheer de voorzitter, omdat wij vaststellen dat het bij mooie woorden blijft en dat er op de drie vragen niet concreet wordt geantwoord, zal onze fractie een motie van aanbeveling indienen waarmee we prioriteit willen geven aan de drie punten die door collega Seeuws en anderen naar voren werden gebracht.

De voorzitter : De minister-president heeft het woord.

Minister-president L. Van den Brande : Mijnheer de voorzitter, ik wil bevestigen dat wij de Gentse regio ernstig nemen.

Mijnheer Denys, ik geloof dat de toon van de verschillende interpellaties aangeeft dat men de dingen constructief wil aanpakken. Ik wil nog enkele elementen aanhalen die met concrete projecten te maken hebben. Ik zou per maand en per gegeven heel het uitvoeringsschema kunnen hebben aangegeven, wat toch vrij concreet is.

Verder had u het over DAC's en wees u terecht op de nood aan industrieterreinen. Vooral in het Gentse stellen zich problemen in verband met de herlocalisatie omwille van milieuproblemen en andere redenen. Welnu, de Vlaamse regering heeft voor het eerst een beslissing genomen om voor 3 miljard frank extra middelen te voorzien voor belangrijke economische infrastructuurwerken.

Verder heb ik in mijn begroting 600 miljoen frank extra voorzien voor het uitrusten van industrieterreinen. Bovendien werd er nog eens 600 miljoen frank voorzien voor het herlocaliseren van bedrijven omwille van milieuproblemen. Gent kan dus rechtmatig aanspraak maken op een deel van deze middelen. Als ik het heb over prioriteiten doe ik dat niet om nog een aantal dingen te kunnen laten vallen. Ik wil gewoon in de tijdsorde weerhouden wat het meest dringend is.

Ik wil niet op de zaken vooruitlopen, maar de mogelijkheid bestaat dat wij deze extra inspanningen ook na 1993 blijven leveren omwille van het belang van de economische omgevingsfactoren.

Collega Denys, als er voldoende cohesie bestaat in de Gentse regio zullen er in de komende tijd een aantal dingen mogelijk zijn. Onze collega's in de regering zullen daar hun beste zorgen aan besteden. Dit is dus geen poëzie, maar de harde realiteit van wetten, decreten en financiële middelen.

Motie van aanbeveling

De voorzitter : Door de heer Denys werd tot besluit van deze interpellatie een met reden omklede motie van aanbeveling aangekondigd. Ze moet uiterlijk 24 uur na de sluiting van de vergadering zijn ingediend.

De Raad zal zich hierover tijdens een volgende openbare vergadering moeten uitspreken.

Het incident is gesloten.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter : Minister-president Van den Brande heeft het woord.

Minister-president L. Van den Brande : Mijnheer de voorzitter, de heer Annemans gaat ermee akkoord om zijn interpellatie niet nu, maar na de-

Van den Brande

ze van de heer Capoen te houden, zodanig dat ik ten minste een half uurtje in de commissie voor Economie, Energie en Werkgelegenheid aanwezig kan zijn, waarna ik zijn uiteenzetting zal aanhoren.

Ik meen niet dat collega De Batselier daartegen bezwaren zal uiten, maar integendeel zich zal aansluiten bij dit voorstel.

De voorzitter : Aangezien iedereen het daarmee eens is, zal de heer Anemans zijn interpellatie later ontwikkelen.

INTERPELLATIES (Regl. art. 76) (Voortzetting)

Interpellatie van de heer M. Capoen tot de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over het Vlaamse waterzuiveringsbeleid

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Capoen tot de heer De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over het Vlaamse waterzuiveringsbeleid.

De heer Capoen heeft het woord.

De heer M. Capoen (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de vice minister-president, collega's, op 16 maart jongstleden stelde de Vlaamse Milieumaatschappij het Algemene Programma voor Waterzuivering II, studies van heel Vlaanderen, voor aan de pers. Bij die gelegenheid sprak de heer Bruyneel, bestuursdirecteur van de dienst Meetnetten en Planning bij de Vlaamse Milieumaatschappij, heel ontnuchterende taal over de schoonmaakoperatie van ons Vlaams oppervlaktewater.

De krant Het Volk citeerde hem op 17 maart als volgt : Aquafin zal de kwaliteitsdoelstellingen van ons op-

pervlaktewater nooit halen. Zelfs als alle riolen gelegd zijn en als alle bestaande en geplande zuiveringsstations optimaal werken, zullen de Vlaamse waterlopen nog niet schoon zijn. Daarvoor komt er te veel industrieel en agrarisch vuil rechtstreeks in beken en rivieren. De industrie moet haar afvalwater zelf zuiveren aan de bron, de overbemesting moet uitgeschakeld worden, het gebruik van pesticiden moet drastisch naar beneden. Zoniet zijn de miljarden voor de waterzuivering geld in 't water. Einde citaat.

Mijnheer de minister, dat is erg ontmoedigende taal. Wij vrezen echter dat het, helaas, ook wel erg realistische uitspraken zouden kunnen zijn. Immers, hoewel wij sedert 26 maart 1971 een wet op de bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging hebben, leverde die bitter weinig resultaten op omdat er veel te weinig coördinatie was en bovendien te weinig initiatieven werden genomen.

Bij decreet van 5 april 1984 ter aanvulling van de wet van 26 maart 1971, uitgevoerd bij besluit van de Vlaamse Executieve van 16 januari 1985, werden de gemeenten en de intercommunales verplicht al hun waterzuiveringsinstallaties over te dragen aan de waterzuiveringsmaatschappijen.

Sindsdien is de bevoegdheid van de gemeenten om initiatieven te nemen inzake zuivering van het afvalwater strikt beperkt tot het aanleggen van rioleringen. Sindsdien droeg de Vlaamse Waterzuiveringsmaatschappij alle verantwoordelijkheid voor de waterzuivering. Zij schoot echter evenmin goed op met het gigantische werk. Vandaag draagt de Vlaamse Milieumaatschappij de verantwoordelijkheid en u hebt zopas gehoord wat de bestuursdirecteur van de afdeling Planning van de situatie denkt. Hij ziet het niet meer zitten ; het lijkt een hopeloze zaak te zijn !

Zo ver staan wij dan na meer dan 20 jaar waterzuiveringsbeleid in Vlaanderen en na het uitgeven van ettelijke miljarden frank.

Op 21 oktober 1987 stelde de Vlaam-

se Executieve bij besluit de kwaliteitsdoelstellingen vast die in Vlaanderen tegen 1 juli 1995 zouden moeten worden verwezenlijkt. Vandaag is het voor iedereen duidelijk dat deze doelstellingen onmogelijk tegen de gestelde datum kunnen worden gehaald.

De vorige Vlaamse regering meende dat ongeveer 60 miljard frank voldoende zou zijn om de ontbrekende zuiveringsstations, collectoren en prioritaire rioleringen aan te leggen. Dit waterzuiveringsprogramma wordt thans door NV Aquafin met grote spoed uitgevoerd. Inmiddels weet men echter wèl dat het geen 60 maar zeer waarschijnlijk van 90 tot 100 miljard frank zal kosten.

Van meet af aan werd terecht de opmerking gemaakt dat al dat geld de Vlaamse waterlopen nauwelijks zuiverder zou maken als niet ter zelfder tijd ook de vele nog ontbrekende gemeentelijke rioleringen worden aangelegd. Vandaag wordt de kostprijs daarvan ten laste van de gemeentebesturen op 100 tot 140 miljard frank geschat.

Mijnheer de minister, dit is een gigantisch bedrag. Zelfs wanneer alle Vlaamse gemeentebesturen de totaliteit van hun trekkingsrechten bij het Investeringsfonds voor rioleringswerken zouden voorbehouden en zelf nog 40 percent zouden opleggen, dan zou het nog 25 tot 30 jaar duren vooraleer alle nodige riolen er zouden liggen ! U weet dat de gemeentebesturen onmogelijk over een zo lange periode exclusief in rioleringen kunnen investeren. Het zal dus veel langer duren eer het doel is bereikt.

Mijnheer de minister, u beseft dit ook wel want in uw beleidsbrief van 24 april 1992 beloofde u het instellen van een tijdelijke bij komende financiële aanmoediging voor de versnelde aanleg van gemeentelijke rioleringen om de goedgekeurde en uitgevoerde investeringsprogramma's maximaal te doen renderen. Inmiddels heeft de Vlaamse regering beslist daarvoor per jaar 500 miljoen frank extra uit te trekken.

Mijnheer de minister, u zal het er met

Capoen

mij over eens zijn dat ook dit slechts een druppel op een hete plaat is. In de veronderstelling dat de gemeentebesturen daar nog eens 40 percent bovenop leggen, komt men bij een volle kostprijs van 15.000 frank per lopende meter riolering en toebehoren aan zowat 47 kilometer per jaar voor 308 Vlaamse gemeenten of aan 153 meter per gemeente.. .

Alleszins beter dan niets, maar aan dit tempo zullen we tot diep in de eenentwintste eeuw volgehouden inspanningen moeten leveren om Vlaanderen van de nodige riolerings-, collectoren en waterzuiveringsstations te voorzien.

VMM-directeur Bruyneel verklaart hierbij, ik citeer : Dan nog zullen de Vlaamse waterlopen niet schoon zijn, als de industriële en agrarische vervuiling niet veel drastischer worden aangepakt. Einde citaat. Zelf zou ik er nog aan toevoegen : . . . en zo lang het grondig vervuilde bodemslib ter plaatse blijft.

De heer Bruyneel geeft er het recept bij. De industrie moet haar afvalwater zelf aan de bron zuiveren, de overbesteding moet worden uitgeschakeld en het gebruik van pesticiden moet drastisch naar beneden. Hij rept met geen woord over de grote massa's vervuild waterbodemslib noch over het vervuilde slib van de waterzuiveringsstations die wij inmiddels hebben gebouwd.

Mijnheer de minister, denkt u dat het huidige systeem van heffingen de ganse industrie er zal toe kunnen bewegen om haar afvalwater zelf te zuiveren ?

Mijnheer de minister, denkt u dat het huidige mestdecreet de overbesteding in de landbouw zal kunnen uitgeschakelen ?

Hoe zult u het gebruik van pesticiden drastisch doen verlagen ?

Wat moet er gebeuren met de gigantische massa's vervuild slib op de bodem van onze beken en rivieren en met de massa's vervuild slib van de waterzuiveringsstations ?

Mijnheer de minister, wij achten u tot veel in staat, maar hier staat u volgens ons voor een onmogelijke opdracht.

De kwaliteitsdoelstellingen van de Vlaamse regering kunnen niet worden gerealiseerd tegen 1 juli 1995 en ook niet tegen het jaar 2000. Dat moet toch duidelijk zijn.

Nochtans kwamen de EG-ministers in maart 1991 overeen dat alle gemeentelijk afvalwater tegen 2000 gezuiverd moet zijn, alvorens het in de rivieren of in de zee mag worden geloosd. Het zuiveringsslib van de zuiveringsstations mag vanaf 1998 niet meer in rivieren, meren of in de zee worden gestort.

De interpellaties over de waterverdragen zijn straks aan de orde. Hoe zullen wij bij het eventueel afsluiten van een afzonderlijk waterverdrag met Nederland kunnen tegemoet komen aan de Nederlandse eisen inzake de zuiverheid van het Scheldewater ?

Nochtans is het broodnodig om een voor de bevolking geloofwaardig waterzuiveringsbeleid te voeren en om de uitgaven van zovele miljarden frank te verantwoorden. Daarom moeten er op korte termijn zichtbare resultaten zijn.

Mogen wij de bevolking niet de volle waarheid zeggen over de huidige werkwijze namelijk dat het nog generaties volgehouden inspanningen zal vergen om de Vlaamse waterlopen weer te zuiveren ?

Moeten wij de bevolking niet zeggen dat het zelfs nooit zal lukken als niet iedereen meewerkt en veel meer discipline opbrengt.

Mijnheer de minister, de manier waarop wij bezig zijn, is een erg dure manier. Riolerings-, collectoren en waterzuiveringsstations kosten ongeloflijk veel geld. Misschien varen de betonboeren er wel mee, maar het is een van de redenen waarom alles zo traag gaat.

Moet de VMM niet veel meer aandacht gaan besteden aan allerlei zogenaamde alternatieve waterzuiveringstechnieken, althans in de lande-

lijke gebieden ? De vraag kan immers worden gesteld of de exclusieve uitvoering van de gemeentelijke totale rioleringsplannen, de zogenaamde TRP's wel betaalbaar is. Bovendien kunnen andere maatregelen zoals bijvoorbeeld de verplichting om bij elke nieuwe verkaveling of aanleg van industrieterreinen in gescheiden aflopen van oppervlakte- en rioolwater te plannen, ook een bijdrage leveren, naast nog allerlei andere ingrepen van de overheid.

Mijnheer de minister, mag ik van u vernemen of u het mogelijk acht, met de middelen waarover wij beschikken, de Vlaamse waterlopen weer schoon te krijgen tegen het jaar 2000 ? Zo ja, welke bijkomende investeringen in waterzuivering veronderstelt dit, welke bijkomende maatregelen tegenover de industriële vervuiling moeten worden genomen, welke bijkomende maatregelen tegenover de agrarische vervuiling worden overwogen en wat dient er te gebeuren met het vervuilde slib in Vlaanderen ? (*Applaus*).

De voorzitter : De heer Brouns heeft het woord.

De heer H. Brouns (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, volgens de vaststellingen uit recent uitgevoerde milieu-audits in gemeenten baren afval en Vlareme de Vlaamse gemeenten overal zorgen. Deze beide problemen worden van kortbij gevolgd door problemen met afvalwater.

Zonder de conclusies van dit milieuadviesbureau te verheffen tot de absolute waarheid, kan toch worden gesteld dat er zich in de appreciatie van de ernst van de respectievelijke milieuproblemen verschuivingen voordoen. Tien jaar geleden zou water misschien nog ver op kop hebben gelegen, vandaag blijken andere thema's even hoog te scoren.

Daarmee wil ik geenszins zeggen dat de vaststelling van de heer Capoen dat de kwaliteit van onze oppervlaktewateren nog steeds slecht is, onjuist zou zijn. Daarmee trappen we echter misschien ook maar een open deur in, na alles wat we hierover lezen in de beleidsbrieven van deze en de vo-

Brouns

rige milieuminister, in de rapporten van de VMM.

Wij moeten dus — en dat hebben we in deze Raad al zo vaak gedaan — de ernst van de situatie onderkennen. De vraag is evenwel of we onszelf een goede dienst bewijzen door hierover in slogans en in zwartgalligheid te blijven denken. Er zijn toch ook de eerste bescheiden tekenen van verbetering.

In aanvulling op de interpellatie van collega Capoen moeten toch een drietal punten worden gezegd.

Ten eerste, is de analyse van de situatie gemaakt en zijn de oorzaken gekend.

Ten tweede, is hierop een beleidsmatig antwoord gegeven. De ontbrekende waterzuiveringsinfrastructuur wordt versneld aangelegd. Daarbij heeft men de goede keuze gemaakt door van stroomafwaarts richting stroomopwaarts te werken, van de waterzuivering naar de moerriolen en de pompstations, en vandaar naar de gemeentelijke rioleringsnetten. Meer recent is de keuze gemaakt om de inspanningen te richten op enkele specifieke bekkens.

Ten derde, ziet de bevolking duidelijk het resultaat van de financiële bijdrage. Men kan het Vlaamse land immers niet meer doorkruisen zonder op tal van plaatsen het bord met Hier bouwt Aquafin tegen te komen. Hier is weliswaar veel gezegd over de vorm, een NV, maar wat vandaag telt en daar legt de heer Capoen terecht de nadruk op — zijn de resultaten.

Natuurlijk zal dit miljardenproject niet alles oplossen. Er wordt echter ook hard gewerkt aan een verguntingsbeleid, er zijn de provinciale verguntingscommissies die er moeten op toezien dat de toegestane emissies de draagkracht van een ecosysteem in een rivier niet overschrijden, er is de sterk toegenomen controle. Wij weten dat in de huishoudens vandaag overwegend fosfaatvrije waspoeders worden gebruikt, enzovoort.

Wij zijn ervan overtuigd dat wat van-

daag als beleidsantwoord in uitvoering is, ook effectief tot resultaten zal leiden, misschien niet direct voor het volle pond tegen 1995, maar zeker op middellange termijn.

Het is omwille van de resultatenbekommering dat wij ook altijd het belang van de continuïteit in het beleid hebben beklemtoond. Het zou niet goed zijn geweest wanneer de nieuwe minister wat voorheen was gestart weer zou hebben verlaten voor een totaal nieuwe aanpak. Iedereen zou daarbij verliezen, het milieu in de eerste plaats.

Wij hebben de minister er al herhaaldelijk op gewezen dat de laatste stap in het proces, namelijk het aansluiten van alle huishoudens op een waterzuiveringsnet, zeker moet worden gezet. Het heeft geen zin afvalwater te collecteren om het vervolgens in een beek lozen en het heeft evenmin zin waterzuiveringsstations en collectoren te bouwen als men daarna de huishoudelijke afvalwaters ongezuiverd blijft afvoeren.

Op de begroting voor 1993 is er hiervoor een eerste bedrag uitgetrokken, waarbij de klemtoon volgens de minister zal liggen op het maximaliseren van het milieuresultaat door het subsidiëren van gemeentelijke rioleringsnetten die van wezenlijk belang zijn.

De toestand is nog steeds zorgwekkend. Er zal een lange en volgehouden inspanning noodzakelijk zijn, met inzet van een meervoudig instrumentarium. Wij moeten echter afstappen van het rampenscenario en wanneer wij twijfelen aan de effectiviteit van wat vandaag voorligt, laat ons dan, zonder in slogans te vervallen, zeggen hoe het anders kan. (*Applaus*)

De voorzitter : De heer Verwilgen had het woord gevraagd. Ik stel vast dat hij niet aanwezig is. De vice-minister president heeft het woord.

Minister N. De Batselier (*op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, de heer Capoen heeft in zijn interpellatieverzoek gesteld dat de investeringsprogramma's die aan Aquafin worden opgedragen niet zullen volstaan om

de voor de oppervlaktewateren vooropgestelde kwaliteitsdoelstellingen te realiseren. Eigenlijk is dit geen nieuwe voorstelling. Die bleek ook al uit de beleidsbrieven van mijn voorganger en van mezelf.

Een globale aanpak van de vervuilingproblematiek is inderdaad noodzakelijk. Wij moeten niet alleen investeren in waterzuiveringsstations, collectoren en rioleringen, maar ook tegelijkertijd preventief optreden via een andere economie, en een streng milieuvergunningsbeleid. De heer Bruyneel die hier werd geciteerd, verwijst in dit verband zowel naar de industrie als naar de agrarische sector als twee hoofdfactoren. Wij beseffen zeer goed dat dit de sleutelementen zijn.

De financiële inspanningen die het Vlaamse Gewest vandaag via de ambitieuze investeringsprogramma's levert, zullen evenwel zonder een globale aanpak van de diverse vervuilingsoorzaken niet tot een oplossing leiden. De financiële inspanningen zijn enorm groot. Tot op heden werden reeds voor 25 miljard frank projecten opgedragen. Begin maart 1993 had Aquafin reeds voor 12,1 miljard frank aan projecten aanbesteed, namelijk 323 projecten waarvan 9,2 miljard frank, in casu 253 projecten, effectief werden gegund.

Vanaf 1994 plan ik een jaarlijks investeringsprogramma van 6 miljard frank, exclusief BTW en algemene kosten. De kostprijs van de uitvoering van deze programma's zal in de komende jaren zeer zwaar doorwegen op de begroting van het Vlaamse Gewest en dat ingevolge de gecumuleerde intresten en aflossingen van de opeenvolgende programma's inzake waterzuivering.

Ik heb in de commissie al duidelijk gemaakt waarom ik dat bedrag op 6 miljard frank heb laten brengen. Als ik deze beperking niet had opgelegd, dan zouden de kosten te hoog zijn opgelopen.

Deze grootschalige operatie inzake uitbouw van een waterzuiveringsinfrastructuur die in 1991 werd aangevat met de operationalisatie van Aquafin

De Batselier

is zeer kostelijk, maar een absolute noodzaak, om op het vlak van waterzuivering, Vlaanderen een behoorlijke plaats te bezorgen in het Europese peloton.

Uit de inventarisatiestudies, uitgevoerd door de Vlaamse Milieumaatschappij blijkt immers dat na uitvoering van het investeringsprogramma 1990 amper 30 percent van het huishoudelijk afvalwater aangesloten was op een openbare rioolwaterzuiveringsinstallatie, terwijl de aansluitingsgraad op het rioolnet in Vlaanderen globaal 60 percent bedraagt. De uitvoeringsgraad van rioleringen in de bebouwde zones wordt globaal geraamd op 78 percent.

Met het Aquafin-programma wordt dan ook beoogd op relatief korte termijn – en dan praten we over een globale realisatieperiode van 10 tot 15 jaar – de bovengemeentelijke zuiveringsinfrastructuur op een planmatige wijze te realiseren zodat de relevante lozingspunten, met andere woorden eindpunten van bestaande rioolstrengen, op zuiveringsinstallaties worden aangesloten.

Deze bovengemeentelijke collectering en zuivering van huishoudelijk afvalwater zal maar optimaal renderen indien ook de betrokken gemeenten inspanningen leveren om de gemeentelijke rioleringen planmatig en systematisch uit te bouwen en aan te sluiten op de gewestelijke infrastructuur. Het zou inderdaad nogal zinloos zijn op gewestelijk niveau miljarden frank uit te geven voor zuiveringinstallaties en collectoren als het afvalwater toch niet terechtkomt in de rioleringen, wat vandaag nog voor een groot stuk het geval is.

Om de gemeenten te stimuleren tot het uitvoeren van de lokale rioleringswerken, die vooral van belang zijn waar een relevante vuilvracht is aangesloten op de gewestelijke infrastructuur, werd overeenkomstig het regeerakkoord van de Vlaamse regering een krediet van 500 miljoen frank bovenop het investeringsfonds gepland. Het uitvoeringsbesluit werd op 31 maart 1993 door de Vlaamse

regering goedgekeurd. Op 5 april heb ik alle gemeenten een afschrift van dit besluit toegestuurd ten einde hen toe te laten binnen de voorziene termijn hun dossier in te dienen. Dit besluit bevat de volgende hoofdlijnen : de initiatiefnemer voor het indienen van het dossier is de gemeente aangezien de aanleg van lokale rioleringen een gemeentelijke opdracht blijft ; enkel de eigenlijke rioleringswerken worden gesubsidieerd met uitsluiting van wegenis-, ontegenings- en ontwerpkosten ; het subsidiëringspercentage bedraagt 50 percent en wordt forfaitair vastgelegd, er is wel een cumulatie mogelijk met de middelen van het investeringsfonds tot maximum 80 percent.

De administratieve procedure wordt beperkt.

De vastlegging van het investeringsprogramma zal gebeuren op basis van de volgende criteria : het aansluiten op bestaande zuiveringsinfrastructuur of voor uitvoering aan de NV Aquafin opgedragen investeringsprojecten ; het aansluiten van relevante bijkomende vuilvracht en het strikt naleven van de uitvoeringstermijn. Ik zal het investeringsprogramma vastleggen op voorstel van de Vlaamse Milieumaatschappij en op basis van het advies van een ambtelijke werkgroep, waarvan ook Aquafin en de technische diensten van de provincies deel uitmaken, naast VMM en Aminal.

Voor het programma 1993 moeten de gemeenten vóór eind april hun eventuele verzoeken indienen.

Met dit initiatief mik ik op een jaarlijkse realisatie van 60 tot 70 km lokale rioleringen.

De Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten pleit voor een aanzienlijke verhoging van dit bedrag. Het zou gemakkelijk zijn om dit zonder meer te beamen maar het is reeds een belangrijke verwezenlijking dat dit bedrag van 500 miljoen frank voor 2 tot 3 jaar in de begroting wordt opgenomen.

Dit bedrag moet worden gerelateerd met de middelen van het Investeringsfonds. Derhalve mag worden

verwacht dat de gemeenten ook nog andere rioleringswerken zullen uitvoeren.

De onderhavige bijzondere actie beoogt immers de optimalisering van de bestaande of geplande zuiveringsinfrastructuur.

Wat de verontreiniging ten gevolge van de industriële activiteiten betreft, heb ik formeel de opdracht gegeven aan de gewestelijke milieu-administratie om een immissiegericht emissiebeleid uit te stippelen inzake vergunningen en heffingen. Mijnheer Capoen, op dit ogenblik pogen wij de milieueffingen een regulerend karakter te geven in plaats van een louter financieel karakter.

Ik hoop dat wij er tegen volgend jaar in slagen om op die basis een meer regulerend heffingsbeleid uit te werken. Ik verzeker u echter dat wij gezamenlijk nog heel wat problemen zullen moeten oplossen. In theorie zijn we het wellicht wel eens over de noodzaak, maar ik vrees dat de minister, die deze regulerende heffingen uitvaardigt, niet op algemeen applaus zal kunnen rekenen. Dit betekent dat niet de sectoriële voorwaarden doch wel de kwaliteitsdoelstellingen van de waterloop de leidraad moeten vormen bij het verlenen van nieuwe vergunningen of het aanpassen van bestaande. Opdracht werd gegeven om tot maximale zelfzuivering te komen en tot het substantieel terugdringen van de lozingen van zware metalen, wat betekent dat sneren aan de bron allernoodzakelijkst is. Dit is niet nieuw. Ik verwijs hiervoor naar de bladzijden 27 en 28 van mijn beleidsbrief. Deze materie is trouwens ook onder uw voorzitterschap besproken in de commissie.

Het is immers niet verantwoord dat de investeringsprogramma's van Aquafin worden gehypothekeerd door de lozing van talrijke bedrijven.

Tientallen RWZI's van de VMM zijn enorm overbelast door lozingen van enkele bedrijven. Hier moet dus worden gesaneerd.

De aanpak van de industriële vervuiling van onze oppervlaktewateren zal via de bekkencmissies worden ge-

De Batselier

coördineerd. U vindt dit terug op bladzijde 23 van de beleidsbrief en ook de filosofie van het rivierbekkenbeleid werd uitgebreid verwoord in de commissie.

Voor juni zal ik proberen een ontwerp van decreet in te dienen zodat een juridische onderbouw wordt gegeven aan de bekkencommissies. Ik heb aan de milieu-administratie, zowel aan het bestuur Milieuvergunningen als aan het bestuur Milieu-inspectie, reeds op 11 december 1992 formeel de opdracht gegeven om voor elk van de bestaande bekkens actieplannen uit te werken voor het einde van dit jaar.

Wat specifiek de invloed van de diverse bronnen op de overbemesting van de waterkolom betreft, verwijs ik naar de informatie die op bladzijden 20 en 21 van mijn beleidsbrief cijfermatig is weergegeven. Ik vat deze even samen. Uit de gegevens blijkt dat de jaarlijkse impact van de industrie 10.700 ton stikstof en 2.700 ton fosfaat bedraagt. De jaarlijkse impact van de RWZI's bedraagt 6.200 ton stikstof en 1.000 ton fosfaat. Voor de landbouw bedraagt deze 26.900 ton stikstof – of 46 percent – en 2.150 ton fosfaat – of 23 percent en voor de huishoudens 14.600 ton stikstof – of 25 percent – en 3.550 ton fosfaat – of 38 percent.

Het gradueel uitrusten van de bestaande zuiveringsinstallaties met stikstofverwijdering en defosfatatie zal dus pas resultaat sorteren als ook de industrie en vooral de landbouw maatregelen nemen.

De emissiebronnen uit de landbouw werden als volgt gekwantificeerd. Directe input : 7.672 ton stikstof en 1.956 ton fosfaat ; drainage water : 4.037 ton stikstof en 36 ton fosfaat ; grondwater : 1.5012 ton stikstof en 90 ton fosfaat ; erosie : 76 ton stikstof en 51 ton fosfaat ; run off : 79 ton stikstof en 28 ton fosfaat. Mijnheer Capoen, deze cijfers zijn gebaseerd op een studie van het ministerie van Landbouw van november 1992 en een aanvullende verwerking door de Vlaamse Landmaatschappij.

Het is duidelijk dat de maatregelen in de landbouw op de input-bronnen moeten worden gebaseerd. Ik heb dan ook aan de Vlaamse Landmaatschappij, aan de Vlaamse Milieu-maatschappij en aan de administratie Milieu, Natuur en Leefmilieu op 4 februari 1993 de opdracht gegeven om op de geplande bekkenvergaderingen van juni het aspect oppervlaktewatervervuiling door de landbouw en de voorgestelde saneringsmaatregelen aan te brengen.

In Vlaanderen zal de nadruk vooral liggen op de problematiek van de mestoverschotten. De hierdoor veroorzaakte diffuse vervuiling kan slechts op adequate wijze worden aangepakt indien een globale oplossing wordt geboden voor de hele mestproblematiek. Deze globale aanpak werd vastgelegd in het mestactieplan dat binnenkort aan de Vlaamse regering ter goedkeuring zal worden voorgelegd. In dit plan is een langetermijnstrategie ontwikkeld om tot een duurzaam evenwicht te komen tussen landbouw en milieu. Ook dit aspect werd reeds in de beleidsbrief aangekondigd.

De brongerichte maatregelen spitsen zich toe op een minimalisering van de input van productiemiddelen per producteenheid en een vergunningenbeleid dat de druk op de meest belaste gebieden moet verlichten. Het plan is gefaseerd wat betekent dat het in verschillende stappen zal worden uitgevoerd.

Ik verwijs ter zake ook naar de bepalingen in Vlarem I en II die heel wat maatregelen vooropstellen om de verontreiniging vanuit de landbouw terug te dringen.

Mijnheer Capoen, we zullen alleen tot tastbare resultaten komen op het gebied van de sanering van de oppervlaktewateren door op een geïntegreerde wijze de vervuilingbronnen aan te pakken. Naar het investeringsaspect werd reeds verwezen in de beleidsbrief. U weet dat ik ter zake met de VLM en VMM initiatieven probeer te nemen. Samen met maatregelen voor de landbouw, voor de industrie, met een preventief milieuvergunningenbeleid en een milieuhef-

fingsbeleid hoop ik dat het oppervlaktewater in de toekomst minder vervuild zal zijn.

De voorzitter : De heer Capoen heeft het woord.

De heer M. Capoen (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, heel wat aspecten die ik heb aangehaald, kunnen inderdaad worden teruggevonden in beleidsbrieven en nota's. Ik wilde er met mijn interpellatie evenwel op wijzen dat wanneer er niet voldoende middelen ter beschikking worden gesteld van de gemeenten veel beleidsdoelstellingen niet worden gehaald. In dit geval valt er immers een schakel weg uit de ketting. Wij juichen de planmatige aanpak toe. Ik had nog een vraag in verband met vervuiling veroorzaakt door pesticiden uit de landbouw. Men stelt immers meer en meer vast dat de doorslag van pesticiden terug te vinden is het grond- en oppervlaktewater. Kan er niet worden overwogen om een decreet uit werken naar analogie met het mestdecreet zodat er een strenge reglementering komt voor het gebruik van pesticiden in de landbouw ?

De voorzitter : De minister heeft het woord.

Minister N. De Batselier : Wij onderzoeken op welke wijze deze pesticiden kunnen worden gereguleerd. Deze problematiek behoort echter eveneens tot de bevoegdheid van de nationale regering. We zullen proberen hiervoor een oplossing te bieden op basis van algemene voorschriften of via een aantal suggesties in het mestactieplan of via een reglementering inzake het grondwaterdecreet. Er moeten eveneens correcties worden aangebracht aan Vlarem. De globaliteit van deze problematiek stelt ons voor juridische problemen.

Zoals u heeft aangehaald, is het inderdaad een probleem dat wij moeten aanpakken. Wij zullen ook de organisaties, die bij deze problematiek betrokken zijn, op hun verantwoordelijkheid proberen te wijzen.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Voorzitter

Dames en heren, onze werkzaamheden worden een beetje beïnvloed door de commissiewerkzaamheden, waar de minister-president op dit ogenblik nog aan het woord is. Ik stel dan ook voor over te gaan tot de interpellatie van de heer Olaerts.

Interpellatie van de heer H. Olaerts tot de heer H. Weckx, Vlaamse minister van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden, over maatregelen om bij jongeren de leescultuur via het bibliotheekbeleid te bevorderen

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Olaerts tot de heer Weckx, Vlaamse minister van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden, over maatregelen om bij jongeren de leescultuur via het bibliotheekbeleid te bevorderen:

De heer Olaerts heeft het woord.

De heer H. Olaerts (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, enerzijds zou de leescultuur bij de jongeren erop achteruit gaan, en anderzijds zijn er bibliotheken waarvan de ontleningen toenemen.

Overigens wil de beeldcultuur de leescultuur wel eens verdringen. Er tekent zich een diepe kloof af tussen de jongeren die weinig lezen en de leesfanaten. Kinderen die veel lezen, evolueren daardoor sneller dan kinderen die dat weinig of niet doen. Ik verwijs in dit verband naar het Ghesquiere-onderzoek.

De provinciale openbare bibliotheek te Hasselt stelt dat nauwelijks de helft van de lagere scholen over een min of meer behoorlijke schoolbibliotheek beschikt. Deze bibliotheek pleit dan ook voor meer samenwerking tussen de openbare bibliotheken en de scholen. Er dreigt nog net geen ramp, luidt de conclusie van het rapport van de inspectie van het basisonderwijs in Limburg. Deze situatie zou representatief zijn voor heel Vlaanderen.

In vergelijking met Nederland en Frankrijk blijkt Vlaanderen de grootste groep niet-lezers te hebben. Ik verwijs hier naar de situatieschets van Van Baelen. Uit dezelfde studie blijkt dat het vroegere, liberale boekenbeleid allesbehalve fraai was.

Inzake de coördinatie van de leesbevordering zijn er geen initiatieven. De typische verzuiling belemmert diepgaande en stimulerende maatregelen. Ik verwijs hiervoor naar B. Jongen in Communicatie.

Mijnheer de minister, ik lees in uw beleidsbrief Letteren dat u vanaf 1 april 1993, gedurende 1 jaar, een onderzoek instelt naar het lees-, leen- en koopgedrag in samenwerking met de Vereniging ter Bevordering van het Vlaamse Boekwezen (VBVB). Mag ik u trouwens verwijzen naar het vroegere VBVB-initiatief en de stichting Lezen Vlaanderen ?

U weet ongetwijfeld dat Duitsland en Nederland de leesbevordering reeds veel vroeger hebben begrepen en daaraan werkelijk iets hebben gedaan ? In deze tijden van vervlakking en verdwazing, van toenemend analfabetisme en taalvervuiling, van taalslordigheid — zelfs bij universitair —, in de marginaliteit van kansen en ze niet benutten, in de ongelijke strijd tussen beeldcultuur en leescultuur, met het oog op de evolutiekloof tussen kinderen, jongeren en volwassenen en met het doel dit alles enigszins te stimuleren, wil ik u hier enkele pertinente vragen stellen. Hoe kan men de scholen beter betrekken bij het bibliotheekwezen ? Worden bibliotheken echte info-theken ? Hoe worden via de media, de gezinsorganisaties en de socio-culturele bedding, de ouders aangespoord om hun kinderen tot lezen te stimuleren ? Hoe worden de leerkrachten meer betrokken bij de promotie van het lezen ? Wanneer krijgen leerlingen een vak waarin kritisch wordt omgegaan met de audio-visuele communicatie ? Tot slot, welke initiatieven worden er genomen voor de leesbevordering en de coördinatie ?

De voorzitter : De minister heeft het woord.

Minister H. Weckx (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik dank de heer Olaerts voor zijn interpellatieverzoek dat mij de gelegenheid biedt even uit te weiden over één van mijn beleidsprioriteiten, namelijk de leesbevordering. Ik zou eerst een aantal uitgangspunten willen opsommen in antwoord op enkele vragen die de interpellant heeft gesteld en het daarna iets uitvoeriger willen hebben over concrete maatregelen die reeds deels worden uitgevoerd.

De heer Olaerts vestigt terecht onze aandacht op de achteruitgang van de leescultuur en dan vooral bij jongeren. Het afnemen van de leesbehoefte is een feit, al moeten wij hier toch voorzichtig en genuanceerd omspringen met onze uitspraken. Wij zouden de elementen van het probleem nauwkeuriger moeten kunnen omschrijven. Dit geldt alvast voor drie elementen, namelijk de zogezegde achteruitgang, het lezen zelf en ten slotte de jongeren.

Om te beginnen stel ik vast dat in Vlaanderen tot dusver zelden een voldoende breed en representatief opgezet wetenschappelijk onderzoek naar de leescultuur van onze bevolking, de jongere zowel als de oudere, werd gevoerd. Wij concluderen misschien terecht, maar veelal intuïtief, dat tieners in 1993 minder boeken lezen dan, bijvoorbeeld, een kwart eeuw geleden. Dat zal zeer waarschijnlijk wel zo zijn, maar wetenschappelijk gefundeerde gegevens voor Vlaanderen hebben wij daarover niet. Onlangs werd een studie van professor Rita Ghesquiere, specialiste van kinder- en jeugdliteratuur, gepubliceerd onder de titel Leesbeesten en kijkcijfers, een onderzoek naar leesgewoonten van Vlaamse kinderen tussen 8 en 15 jaar. U hebt er trouwens naar verwezen. Dat onderzoek steunt op een staal, en dat is belangrijk, van meer dan 40.000 proefpersonen, verspreid over het hele Vlaamse land. Het werd een paar jaar geleden uitgevoerd in samenwerking onder meer met het Nationaal Centrum voor Jeugdliteratuur, één van de organisatoren van de jaarlijkse, zo succesvolle

Weckx

Jeugdboekenweek die onlangs heeft plaatsgevonden. De bevindingen van die studie leveren kostbare **beleidselementen** op, zeker wat betreft de samenwerking met gezinsorganisaties, de school en het openbare **bibliotheekwezen**, zoals u hebt gezegd.

Een dergelijk onderzoek zou echter op permanente basis moeten kunnen geschieden en het zou vanzelfsprekend moeten worden uitgebreid naar de risicogroep — zo zal ik ze maar noemen — van de adolescenten. Wie leest nog wat tussen zijn vijftiende en achttiende jaar? Daar weten wij weinig over, althans met zekerheid. Maar ook de rest van de bevolking, de volwassenen, de senioren, moeten bij een dergelijk onderzoek worden betrokken.

Daarom heb ik al bij verscheidene gelegenheden gewezen op de noodzaak om een meer permanent leesonderzoek in Vlaanderen op te zetten.

Daarnaast moeten we het ook eens zijn over wat we verstaan onder lezen. Iedereen weet dat de leeftijd tussen 8 en 13 jaar een gezegende leesleeftijd is. De beroemde Zweedse jeugdschrijfster Astrid Lindgren heeft gezegd: Dan moet het gebeuren. Daarna is het te laat. Die kinderen kunnen gerust nog zitten lezen in aangepaste boeken en boekjes, ook wanneer de televisie en zelfs videospelletjes ter beschikking staan. Die worden in het vermelde onderzoek leesbeesten genoemd. Het is evenwel onloochenbaar dat veel van die leesbeesten zich bij het begin van de puberteit gewonnen geven tegenover de kijkcijfers, dus tegenover de druk van het televisiescherm. Weinigen onderhouden de leesbehoefte; de leescultuur, althans wat het lezen van boeken betreft, krimpt in of sterft af, en in de adolescentie is die boekenleescultuur vaak al verschrompeld. Vooral jongens haken af, vlugger dan meisjes, ook wat het bibliotheekbezoek betreft. De prestatiedruk in de hogere schoolopleiding wordt dan gewoonlijk zo groot dat lezen bijna helemaal wordt weggedrukt, om dan nog te zwijgen van de stress bij de intrede in het actieve beroepsleven.

Inmiddels moeten wij toch een onderscheid maken tussen het lezen van boeken, zoals leescultuur traditioneel wordt opgevat, en het lezen van kranten, weekbladen, niet te vergeten TV-bladen, en natuurlijk de stripverhalen. Respondenten bij enquêtes over leesgewoonten zullen al eens antwoorden dat ze inderdaad lezen, terwijl ze bedoelen dat ze de TV-programma's in een krant overlopen of een TV-weekblad doorbladeren, of nog maar een strip met een minimaal taalaanbod in de ballonnetjes lezen.

Jongeren lezen nog wel wat, maar niet meer de nogal lijvige boeken van hun vader of grootvader. En, zo heeft men al vaak geconstateerd, op de middelbare school lezen ze niet zo graag meer, omdat ze daar moeten. Dat is wel de paradox van het lesonderwijs op school.

Ik blijf nog even stilstaan bij de opmerking over de rage van videospelletjes en ander elektronisch speelgoed. Na de opmars van de televisie, waar nu al gewinnings- en oververzadigingsverschijnselen vastgesteld kunnen worden, veroveret het computerspelletje de jeugd. In een recente reportage van *Le Vif/ L'Express* kon men lezen dat in België drie op vier kinderen zo'n gesofistikeerd videospel in huis hebben. Kinderen draaien niet langer een bladzijde van een boek om, ze switchen op een scherm met een afstandsbediening. Die evolutie kan men blijkbaar niet tegenhouden.

Producenten van zo'n high-tech speelgoed hebben een markt aangeboord die in zware concurrentie treedt met de distributie van het boek. Misschien legt oma al vlugger een Nintendo-computertje dan een boek naast de verjaardagstaart. Onze woonkamers, en meer en meer kinderkamers, geraken vol met house electronics.

Het zou naïef zijn de ogen te sluiten voor dergelijke ontwikkelingen in de besteding van de vrije tijd van zowel klein als groot. Dat neemt niet weg dat een passende bevordering van de leescultuur tot de beleidsverantwoordelijkheden van een minister van Cultuur blijft behoren en zelfs een

ereplaats moet krijgen op de prioriteitenlijst. Ik heb geensinds de bedoeling de computerspelletjes of de video te verketteren. Ons streefdoel moet echter de opleiding tot kritische, volwassen denkende burgers binnen een communicatiemaatschappij blijven. Het boek, het literaire en het andere, blijft hiertoe het uitgelezen instrument.

Ik zal een opsomming geven van de maatregelen die ik voorstel.

Vooreerst wil ik benadrukken dat de bevordering van de leescultuur een gecoördineerde actie moet zijn van de overheid, de ouders, de school en de openbare bibliotheken. Om de leescultuur op te krikken, is een gevarieerde actie van verscheidene instanties nodig. Een minister kan moeilijk rechte lijnen trekken wat een gezin of een school heeft laten misgroeien. De openbare bibliotheek is slechts één schakel in de keten van de leesbevordering.

Ik wil de vele acties van de scholen, de bibliotheken en de organisaties beklemtonen. Deze acties moeten versterkt en beter gecoördineerd worden. Ik geef een kort overzicht van wat reeds gebeurt en wat er nog gepland is. Ik heb reeds de noodzaak van een permanent en breed opgezet leesonderzoek beklemtoond. Het beleid moet immers op betrouwbare uitgangspunten kunnen steunen. Dit leesonderzoek moet ons verlossen van gevolgtrekkingen die louter op vermoedens gebaseerd zijn. In samenwerking met de Vereniging ter bevordering van het Vlaamse Boekwezen, laat ik een marktstudie uitvoeren naar het koop-, lees- en leen gedrag in Vlaanderen. Deze studie kiest voor een interview bij 14.000 Vlamingen van 15 jaar of ouder, gespreid over één jaar met een referentieperiode van één week, rond de aankoop van boeken op gezinsniveau en het lenen en lezen op individueel niveau. Men voorziet een tweede steekproef over het kopen leesonderzoek met een referentieperiode van zes maanden. Een derde steekproef zal het leesgedrag bij kinderen van zes tot veertien jaar peilen.

De marktstudie waarover langdurig

Weckx

met de betrokken vereniging van gedachten werd gewisseld, zal slechts op 1 juli 1993 kunnen starten en niet op 1 april, datum die ik destijds met veel enthousiasme in mijn beleidsbrief had neergeschreven. Het kon echter niet anders, omdat over de structuur van het onderzoek en over de verschillende doelgroepen nogal wat discussies zijn gevoerd. Wat er ook van zij, het contract wordt nu ondertekend en de marktstudie start op 1 juli aanstaande. Een bijzonder belangrijk instrument in de leesbevordering zijn de auteurslezingen. Zoals u weet, komt mijn departement daarin financieel tussen naar rato van 5.000 frank per lezing. Dit bedrag werd op 1 januari 1993 opgetrokken ; vroeger bedroeg het 4.000 frank.

De confrontatie met een auteur die voorleest uit eigen werk, of vertelt over het schrijfproces en de totstandkoming van een boek, blijkt een enorme stimulans te zijn voor verdere kennismaking niet alleen met die welbepaalde auteur zelf, maar met boeken in het algemeen. Het budget van de lezingen, dat onder mijn voorganger gestaag werd verlaagd van 10 miljoen frank in 1989 naar 8 miljoen frank in 1991, werd door mij opnieuw opgetrokken naar 10 miljoen frank in de begroting 1993. De openbare bibliotheken zijn vrij belangrijke organisatoren van dergelijke lezingen : van de 2.241 lezingen in 1992 namen zij er 242 voor hun rekening, een cijfer dat nog moet worden verhoogd met een aantal van de 369 lezingen die in het kader van de Jeugdboekenweek plaatshebben en waaraan de openbare bibliotheken zeer actief deelnemen.

De grootste afnemers van de lezingen zijn echter de scholen : 855 in 1992. Andere organisaties en verenigingen tenslotte organiseerden in 1992 755 lezingen.

De auteurs die in aanmerking komen voor een dergelijke gesubsidieerde lezing, zijn opgenomen in een brochure, waarvan momenteel een aangepaste heruitgave in voorbereiding is ; zij zal klaar zijn in het vroege

najaar. Het is de bedoeling deze brochure niet alleen te versturen naar de scholen en naar de auteurs, maar ze ook via de biobibliotheken te verspreiden, evenals via de tijdschriften van de sociaal-culturele verenigingen voor volwassenen en jongeren, ten behoeve van hun plaatselijke afdelingen. Er kan worden overwogen, volledig in de lijn van wat de interpellant betoogt, hierbij een samenwerking tussen de verenigingen en de plaatselijke openbare bibliotheek te organiseren ; bijvoorbeeld zou deze laatste voor begeleiding van een dergelijke lezing kunnen instaan.

In de brochure culturele manifestaties, die goed is gekend bij culturele centra en sociaal-culturele verenigingen, zal bijzondere aandacht worden gevraagd voor het aanbod van lezingen.

Wat het bibliotheekgebruik zelf betreft, mogen wij zeggen dat Vlaanderen relatief goed scoort, al blijven wij onder de cijfers van bijvoorbeeld Nederland en Scandinavië. Tussen 1990 en 1991 — het laatste gekende cijfer — steeg het lezersaantal met 3,2 procent. Van de ongeveer 1,3 miljoen lezers zijn er 67,1 procent volwassenen en 32,9 procent jongeren minder dan 14 jaar. In totaal is 22,4 procent of meer dan 1 op 5 van de bevolking van het Vlaamse Gewest ingeschreven in een openbare bibliotheek.

De plaatselijke openbare bibliotheken beschikken momenteel reeds over materiaal dat zich richt naar specifieke doelgroepen, bijvoorbeeld adolescenten. Een probleem is in veel gevallen dit materiaal bekendmaken bij de bijzondere doelgroepen, met andere woorden wat nu reeds voorhanden is maximaal laten gebruiken door degenen waarvoor het werd aangekocht.

Elke plaatselijke openbare bibliotheek zou een promotieproject kunnen opzetten, bijvoorbeeld voor scholen, jeugdverenigingen, enzovoort. Ik laat momenteel onderzoeken in welke mate de kosten van dergelijke promotieprojecten door mijn departement kunnen worden gedragen.

Mijn departement zal meer specifiek

ook een actie ontwikkelen naar de vakantiecentra, en dit in samenwerking met de plaatselijke openbare bibliotheek van die gemeenten waarin die centra zijn gelegen.

De week van de openbare bibliotheek 1993 (van 15 tot 22 oktober) sluit dit jaar aan bij het Europees jaar van de ouderen en de solidariteit tussen de generaties, omdat, zoals ik reeds in mijn inleiding zei, de groep ouderen in het bibliotheekgebruik ondervertegenwoordigd is. Mijn departement ondersteunt deze week en de promotionele campagne ervan.

Maar terug naar de jongeren, voor wie collega Olaerts onze volle aandacht vraagt, en terecht. Voor hen is de openbare bibliotheek belangrijk, maar nog belangrijker is mijns inziens de school. Ik wees reeds op het succes van de lezingen in de scholen. Het is daarom te betreuren dat deze lezingen niet opgenomen zijn in het project Dynamo 2 van minister Van den Bossche. Zoals u weet bestaat dit project uit een reeks fiches waarop voor de scholen interessante projecten staan beschreven, die van buitenaf, door derden, worden aangeboden en die door het departement van Onderwijs zijn goedgekeurd. Maar gelukkig betreft het een losbladige uitgave en ik ben ervan overtuigd dat de auteurslezingen in de eerstvolgende aanvulling zullen worden opgenomen, net zoals andere interessante initiatieven in de sfeer van de leesbevordering die daartoe momenteel door mijn administratie worden geïnventariseerd, zoals bezoeken aan het Poëziecentrum te Gent en aan het Archief en Museum van het Vlaams Cultuurleven (AMVC) te Antwerpen. In een brief aan minister Van den Bossche heb ik trouwens uitdrukkelijk om genoemde opname in een eerstvolgende aanvulling gevraagd.

De leesbevordering heeft intussen ook de aandacht van de Europese Gemeenschap getrokken en de EG-Commissie heeft dan ook, in overleg met de ministers van Cultuur, een Europese campagne ter promotie van het boek en van het lezen uitgewerkt. Deze campagne wordt deze week in Kopenhagen gelanceerd, onder het

Weekx

Deens EG-voorzitterschap. Zij wordt gespreid over in totaal 18 maanden.

Momenteel wordt met mijn beide administraties, het bestuur Letteren en het bestuur Openbaar Bibliotheekwerk, overlegd hoe daarin een Vlaamse leescampagne in te passen. De klemtoon zal daarbij zeker niet gelegd worden op oppervlakkige mediacampagnes, maar eerder op versterking en bundeling van het bestaande. Daarom worden ook de organisatoren van belangrijke manifestaties, zoals de Week van de Openbare Bibliotheek, de Boekenbeurs en de Jeugdboekenweek bij de uitwerking van de campagne betrokken. Deze Vlaamse campagne zal wellicht lopen van oktober 1993 tot maart 1994, omdat ze aldus de drie belangrijkste zopas genoemde manifestaties omvat. Voor de **campagnedoorstroming** naar het onderwijs — conditio sine qua non om jongeren volwaardig te bereiken — heeft de minister van Onderwijs reeds zijn principiële medewerking toegezegd.

Mijnheer de voorzitter, dames en heren, waarde collega's, jongeren vertrouwd maken met het lezen als geïntegreerd onderdeel van de culturele ontplooiing van de mens, is een edel streefdoel voor een Minister van Cultuur, zo zegt de interpellant terecht. Dat veronderstelt deskundigheid, middelen en engagement van alle betrokkenen. Die drie tesamen willen wij inzetten ten bate van de leescultuur.

De voorzitter : De heer Olaerts heeft het woord.

De heer H. Olaerts : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, ik dank de minister voor het zeer uitvoerige antwoord dat hij mij heeft gegeven.

Het is uiteraard zo dat de Volksunie, als partij, nog altijd een bijzondere opdracht heeft als het aankomt op creativiteit en creatie van toegevoegde waarde. Onze bekommernis voor dit onderwerp vloeit daaruit voort.

Mijnheer de minister, ik geloof dat wij het erover eens zijn dat wij toch

een zeer belangrijke achterstand hebben inzake leesbevordering en taalbeleving, die er elders niet is, al onze goede bedoelingen ten spijt. Wij betreuren dat beiden. Anderzijds ben ik bereid positief mee te werken aan uw nieuw letterenbeleid. Ik hoop samen met u een aantal uitwassen op dit gebied te kunnen uitroeien, want die bestaan nog wel degelijk.

Ik betreur dat de studie wordt verschoven naar juli, wat betekent dat wij pas in juli 1994 enig zicht zullen krijgen op de mogelijke gedragingen met betrekking tot de jongeren. Ik vraag mij af of wij niet in staat zijn specifieke acties te lanceren ten gunste van kinderen, aangezien wij op dit vlak toch over zeer goede gegevens beschikken ?

Mijnheer de minister, u hebt ook het aspect van de lezingen aangehaald. Wat dit betreft wil ik een aantal **mankementen** in de reglementen signaleren. Ik zal hier bij het voorstellen van uw letterenbeleid dieper op ingaan.

Mijn vragen van vandaag gingen dieper en bestreken een breder terrein dan ik oorspronkelijk had aangekondigd. Wellicht kon ik hierdoor geen volledig antwoord krijgen. Wat mijzelf en de Volksunie betreft hoop ik in de toekomst verdere vragen te kunnen stellen over uw letterenbeleid.

Interpellatie van de heer G. Annemans tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de waterverdragen

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Annemans tot de heer Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de waterverdragen.

De heer Annemans heeft het woord.

De heer G. Annemans (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, collega's, naar aanleiding van deze interpellatie wil ik kort informeren naar de meest recente evolutie in de geschiedenis van de waterverdragen. Deze geschiedenis dreigde een kadaver te worden, maar is gelukkig echter terug tot leven gekomen. Alles is eigenlijk begonnen met de bevrachters. De heer Van Gestel begon te protesteren en aan te dringen op juridische procedures tegen Nederland. Ook de nakende verdragsbevoegdheid van het Vlaamse Gewest speelt hierbij wellicht een rol. Verder was er ook wat beweging aan Franse zijde, onder meer via de commissie Messmer die vrij ver gevorderd was met het proper afleveren van Rijnwater aan de Belgische staatsgrenzen. Uiteindelijk was er op donderdag 18 maart het interview op de Nederlandse televisie met mevrouw Maij-Weggen die vrij uitdrukkelijk de bereidheid toonde om met Vlaanderen afzonderlijk aan tafel te gaan zitten en mogelijkerwijze een verdrag te sluiten zodra Vlaanderen die bevoegdheid heeft. Dat is u allen bekend en u kent ook allen de Waalse reactie. Deze reactie was zeer zenuwachtig, om niet te zeggen verontwaardigd. Aanvankelijk waren er berichten over irritatie op het kabinet Lutgen. Die irritatie werd door de heer Lutgen gerelativeerd op een persconferentie na het colloquium. Het ging niet meer om irritatie, de heer Lutgen stelde zich enkel vragen bij de hele zaak. Er was ook een poging om toch nog verdragingsmanoeuvres in te bouwen via de melding dat Frankrijk bij de zaak moest worden betrokken. Ik twijfel er echter aan of deze melding veel bijval zal kennen. Zoals ik reeds heb gezegd, is Frankrijk geen vragende partij om de hele zaak te vertragen, het kan in dit dossier integendeel een min of meer ordehtelijke staat van dienst voorleggen. Bij het vernemen van dit nieuws voelde ik toch enige ongerustheid omdat wat de heer Lutgen zei een poging was om het dossier alsnog te vertragen.

Gelukkig lees ik dat mevrouw Maij-Weggen de waterverdrageh met Vlaanderen afzonderlijk vóór, de zomer wil afronden, wat een positief

Annemans

bericht is. Zij zal zich dus wellicht niet laten intimideren door de Waalse heisa die er ter zake op dit ogenblik wordt gemaakt.

Toch vernam ik graag van de minister-president — ik zal het gelet op het gevorderde uur daarbij laten — of de Waalse heisa, die toch wel meer is dan een emotionele reactie — minister Lutgen heeft het erover dat, ik citeer : Maij-Weggen a noyé l'amitié dan la Meuse, maar wij kennen de Waalse manoeuvres en het Waalse toneelspel — de Nederlandse minister er niet van zal weerhouden de akkoorden tegen de vooropgestelde datum te ondertekenen, tenminste indien het Sint-Michielsakkoord in wetteksten wordt omgezet. Dat akkoord is wellicht — u weet dat wij het akkoord zeker niet volledig zullen goedkeuren — ook een element geweest in de hele discussie.

Mijnheer de minister-president, hebt u tijdens uw bezoek aan Nederland — ik zal later wellicht nog de kans hebben om op deze reis meer gede-

VU-Senator Hugo Schiltz sloot zich aan bij de interpellatie van VB-Kamerlid Gerolf Annemans tot minister-president L. Van den Brande over de waterverdragen met Nederland

tailleerd, bijvoorbeeld in commissie of in plenaire vergadering naar aanleiding van een mondelinge vraag, in te gaan — de waterverdragenkwestie besproken en uitgelegd hoe de kaarten nu in de Belgische staat liggen ? Hebt u met andere woorden mevrouw Maij-Weggen ervan kunnen overtuigen niet terug te komen op haar vrij formele toezegging en zich niet te laten intimideren door het gedaver en het gedreun van minister Lutgen ? Hebt u kunnen naspeuren of de moeilijkheden waarmee Wallonië dreigt, al dan niet een invloed hebben op de Nederlanders om hun belofte nog vóór de zomer — ik weet niet of de Nederlandse minister die datum afstemt op de eventuele goedkeuring van de wetteksten die het Sint-Michielsakkoord moeten omzetten ? — komaf te maken met de waterverdragen niet na te komen ? Of bestaat de vrees dat de Nederlandse minister haar voornemen onder invloed van de uitspraken van de heer Lutgen en van eventuele manoeuvres niet zal hardmaken ? Mijnheer de minister-president, beschikt u over voldoende steun om de akkoorden toch nog vóór de zomer te ondertekenen ? *(Applaus bij VB)*

De voorzitter : De heer Beysen heeft het woord.

De heer E. Beysen *(op de tribune)* : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, er zijn hier al boeiender debatten over de waterverdragen gevoerd. Dat komt er nu eenmaal van wanneer de oplossing van een dossier zo lang aansleept. Dan begint men zich de vraag te stellen of er ooit nog iets uit de bus komt.

Toen de minister-president naar aanleiding van zijn bezoek aan Nederland, nu al een maand geleden, de blijde aankondiging deed dat de waterverdragen er inderdaad eindelijk zouden komen, kon men enige opluchting vaststellen. Nochtans kon men evenmin voorbijgaan aan een aantal kritische vragen over de haalbaarheid.

Immers, men mag dan nog zeggen dat de akkoorden vóór de zomer, wanneer wij de Nederlandse bronnen

geloven onze bronnen spreken eerder van het einde van dit jaar ; op een half jaartje zal het nu ook weer niet op aankomen ; men is er nu toch al zo lang mee bezig —, zullen rond zijn, dan nog blijft de vraag welk akkoord wordt ondertekend.

Het zou misschien goed zijn naar aanleiding van deze interpellatie in te gaan op een aantal specifieke vragen. Waarover moet er van Vlaamse zijde met de Nederlanders worden onderhandeld ? Naar mijn mening over drie dingen : de verdieping van de Schelde, de aanleg van het Baalhoekkanaal, essentieel voor de toegang tot de Waaslandhaven, en de zuivering van de Schelde. In het MINA-plan van minister Kelchtermans werd in dit laatste punt destijds reeds voorzien. Als we het eens zijn over de onderhandeling over deze drie punten, rijst de vraag naar de concrete vorderingen op dit ogenblik. Tot nog toe heb ik geen antwoord van Nederlandse zijde gehoord over de verdieping. Verder zijn de voorwaarden voor het storten van baggerspecie en voor de dijkversterking verbonden aan de verdieping van de Westerschelde nog niet gekend. Nederland heeft daarover nog geen concrete uitspraken gedaan. We staan dus vermoedelijk nog voor een hele reeks van besprekingen.

De vraag rijst of we die waterverdragen überhaupt nodig hebben ? Het antwoord is positief wanneer het gaat over het geheel dat ik zopas heb geschetst en negatief wanneer het alleen om de verdieping van de Schelde gaat. Gezien de trage behandeling van dit dossier, gaan meer en meer stemmen op voor het uitbaggeren van de Schelde tot op een grotere diepte. Dit is mogelijk op basis van gewone baggervergunningen die kunnen worden toegekend ter vrijwaring van de internationaal gegarandeerde vrijheid van scheepvaart op de Schelde. Op deze tribune wil ik vandaag aandringen op een oplossing in de ene of de andere zin, zonder me uit te spreken over een tijdslimiet voor of na de zomer. In Antwerpse havenmiddens is men het wachten beu. Zonder concrete oplossing zullen er nog meer stemmen opgaan voor het

Beysen

onmiddellijk uitbaggeren van de Schelde, wat de Nederlanders er ook van mogen denken en hoe ze ook mogen reageren. Ik hoop dat het niet zo ver komt. In het licht van de globale problematiek waarnaar ik heb verwezen, is dat immers niet de beste oplossing. Zowel aan deze als aan gene zijde van de grens moet men beseffen dat het moment is aangebroken om om een overeenkomst af te sluiten.

De voorzitter : De heer Schiltz heeft het woord.

De heer H. Schiltz (*op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, men zou verwachten dat de Vlaamse regering in striemende woorden ter verantwoording zou worden geroepen. Maar het is daarvoor wellicht te vroeg. Mijnheer de minister-president, die discussie zal waarschijnlijk pas worden gevoerd, als u het verdrag met Nederland zal ondertekend hebben en het vervolgens zal moeten worden geratificeerd in de nieuwe Vlaamse Raad na de uitvoering van de staatshervorming. Het is goed dat we ons inmiddels afvragen hoe het verder moet met dit dossier, dat zich in een overgangsfase bevindt.

De waterverdragen vormen om allerlei redenen een bedroevende en beschamende bladzijde in de geschiedenis van de Belgische maritiem-economische politiek. Gedeeltelijk omwille van de onredelijke houding van de Franstaligen in het algemeen en van de Walen in het bijzonder. Dit is echter niet de enige oorzaak van de problemen. Ook het ontwerpverdrag van 1975 is onmiddellijk op felle kritiek gestuit in de Antwerpse middens zelf. De behandeling had zich blijkbaar op het zuiver administratieve en diplomatieke niveau afgespeeld zonder voldoende voeling met de levende werkelijkheid in maritieme middens.

Herinner u de grote discussies over de condities voor nijverheidsvestigingen en dergelijke die in dat ontwerpverdrag van 1975 waren aanvaard. Antwerpen is daarover verdeeld ge-

raakt, ook over de inhoud, want het bevatte nog de afsnijding van de bocht van Bath, wat inmiddels op maritiem-technisch vlak is achterhaald en geen punt meer is. Baalhoek zat er al wel in. Dat heeft ons de tijd gegeven om maritiem gesproken in Antwerpen een eenheidsprogramma op te stellen over wat er voor de haven moet gebeuren.

Daarnaast was er de Waalse onwil. Wij hadden vanmiddag een uitmuntend etentje in de lokalen van de voorzitter van de Senaat, waar men de parlementsleden met meer dan twintig jaar dienst aanbod. Ik was daarbij en ik stelde tot mijn ontsteltenis vast dat ik het meeste jaren dienst heb van degenen die daar aanwezig waren. Een groot deel van die dienstjaren hebben ook met de waterverdragen te maken gehad, als parlements lid, als partijvoorzitter, als minister in de Vlaamse en de nationale regering. In het regeerakkoord van 1977, het fameuze Egmontpakt, stond expressis verbis dat de regering al het nodige zou doen om de waterverdragen met Nederland te deblokken en tot een goed einde te brengen. Ik heb verschillende vergaderingen met Waalse collega's bijgewoond, die blijk gaven van een onvoorstelbare brutale afwijzing. Er was echter niet dat fenomeen alleen. In tegenstelling tot de heer Annemans zal ik nu misschien een enigszins polemisch nootje in het debat brengen. We hebben sindsdien heel wat Vlaamse eerste ministers en ministers van Buitenlandse Zaken gehad. Sommigen onder hen waren zeer nauw verbonden met de Antwerpse regio, maar zij hebben voor dit voor Antwerpen zo essentieel dossier geen voet verzet. Zij hebben geen thee met koekje gedronken met de heer Lubbers. Zij hebben het dossier overgelaten aan eindeloze byzantijnse discussies in de administratie en de diplomatie. Ik heb daarrond interministeriële conferenties bijgewoond, waar de Franstaligen soms een onaantvaardbare provocerende houding aannamen, maar waar anderen vaak heel plezierige beaux mots debiteerden, maar tegelijkertijd bewezen van het dossier geen snars te hebben begrepen en er ook geen

moeite voor te doen. Dat is zelfs nog niet zo lang geleden.

Hiermee onderstreep ik maar dat de schuldvraag voor het ellendige verloop van dit dossier ten dele bij onze Franstalige collega's ligt, maar niet alleen daarbij. Het is nogal evident dat de Nederlanders als de lachende derden daarop toezagen. Welke gehaide commerciant die een contract moet afsluiten waarvan hij weet dat het voor zijn medecontractant economisch interessant is, zou zich de moeite getroosten te trachten dat tot een goed einde te brengen wanneer hij vaststelt dat men aan de overzijde van de tafel bekvecht, dat men zijn dossiers niet kent en dat men er ook geen moeite voor doet ze te kennen. Wij kunnen de Nederlanders op dat vlak dus heel wat theoretische verwijten toesturen, maar in feite hebben wij het hen gemakkelijk gemaakt om in dit dossier de langzaamactie ten top te voeren.

Hebben wij wel een verdrag met Nederland nodig, mijnheer Beysen ? Ik weet dat men in Antwerpen op zeker ogenblik, ten einde raad, voorgesteld heeft het internationaal tractaat op de vrije scheepvaart op de Schelde in te roepen. Strikt genomen hebben wij wel heel wat kansen om het pleit theoretisch te winnen wanneer wij de zaak aanhangig zouden maken voor het internationale gerechtshof. Zoals u terecht gezegd hebt, zijn wij er echter nog niet uit met het erkennen dat wij mogen baggeren op de Schelde. Dat heeft zoveel implimentaties op andere vlakken dat het wijzer is te proberen langs diplomatieke weg een overeenkomst te bereiken. Intussen is er ook op Europees niveau allerlei gebeurd waardoor de kansen op slagen nu groter zijn dan een aantal jaren geleden. Er zijn op Europees niveau normen geformuleerd, er zijn afspraken gemaakt, die België mede onderschreven heeft en die door de staatshervorming automatisch op de gewesten overgaan. Het Waalse Gewest is bijgevolg gehouden deze internationale afspraken na te leven.

Indien de door het Vlaams Blok zo vermaledijde staatshervorming wordt uitgevoerd, zal dit een krachtig wapen worden om het Waalse Gewest daartoe te dwingen.

Schiltz

Collega Beysen heeft er terecht op gewezen dat ook de Franse houding terzake erg positief is geworden en dat het voor de Franstalige landgenoten in dit internationale kader steeds moeilijker zal worden om geen redelijke oplossing na te streven. Bovendien is ook in Nederland het inzicht gerijpt dat men dit dossier niet eeuwig aan de Vlaams-Waalse discussies ondergeschikt kan maken, wat uiteindelijk ook nadelige repercussies voor Nederland kan hebben. Bijgevolg spruit de uitspraak van mevrouw Maij Weggen voort uit een geheel van beschouwingen waaruit blijkt dat Nederland beseft dat Vlaanderen binnenkort een volwaardige internationale gesprekspartner wordt en dat zij er goed aan doen hiermee rekening te houden. Er zijn dus een groot aantal mogelijkheden ontstaan om tot een bevredigende oplossing te komen. Nederland vraagt overigens niet dat het Scheldewater van de ene dag op de andere zou zijn gezuiverd, maar wel een formeel engagement en een programma waaruit zij kunnen afleiden dat er inspanningen worden gedaan en waardoor zij ervan uit kunnen gaan dat alle Europese partners zich aan de Europese normen zullen houden.

Indien de staatshervorming wordt gerealiseerd, zullen wij dus niet meer via de Belgische interministeriële conferenties moeten onderhandelen, maar rechtstreeks, wat de zaken aanzienlijk zal vereenvoudigen.

Om succes te boeken, moeten wel twee basisvoorwaarden worden vervuld : ten eerste, blijk geven van een samenhangende politiek en ten tweede, van de nodige serieuze. Met betrekking tot die samenhangende politiek is het duidelijk dat Nederland op een aantal vlakken belang heeft om de goede nabuurschap met Vlaanderen, meer nog dan met de andere buurlanden, na te streven. Het is jammer dat wij op dat vlak geen samenhangende politiek hebben gevoerd. Voor het eerst sedert vele jaren hadden wij namelijk een trits kaarten in handen. Er was de *negotiatie* over het loodsverdrag, de *negotiatie* over en de uitvoering van

de Zoomweg, de discussie over de Scheldeoeververbinding, de besprekingen over het SST-traject en de noodzaak voor Nederland om Rotterdam dichterbij de Kanaaltunnel te brengen en in te schakelen in het enigzins naar het zuiden verschuiven van een aantal industriële zwaartepunten. Als goede kooplui hebben zij dat ingezien. Wij hadden dit beter als geheel, als een korf genomen en de watervrdragten niet afgezonderd. Dit is helaas niet gebeurd. Ter verontschuldiging kunnen wij aanvoeren dat een aantal zaken reeds op Belgisch niveau werden behandeld voordat wij de verantwoordelijkheid hiervoor hadden. Als enkele leden van de Vlaamse regering zich laten ontvallen dat het loodsverdrag door de Belgische regering onder de vorige legislatuur genegotieerd, maar ingevolge een advies van de Raad van State door de Vlaamse regering formeel moet bekrachtigd, beter uitgesteld werd om dat Antwerpen zijn troeven uit handen geeft maar zelf drie weken later de feestelijke opening van de Zoomweg organiseren, dan zie ik daarin weinig samenhang en Nederlanders kunnen hieruit ook een gebrek aan samenhangende tactiek besluiten.

Over tactiek moeten wij ons trouwens niet schamen. Het is niet schandelijk dat wij om onze belangen te verdedigen aan de Nederlanders vragen een aantal van onze wensen in te willigen en en het omgekeerde kan ook. Een nuchtere koopmansdeal is misschien nog de beste en snelste manier om tot resultaten te komen.

Ten tweede dring ik aan op de nodige *sérieux*. In dit schaars bevolkt half-rond moet ik toch bekennen dat de Nederlanders het in het verleden met de Belgische, maar ook met de Vlaamse onderhandelaars, soms gemakkelijk hebben gehad, omdat het ons aan dossierkennis ontbrak. Nederlanders zijn gewiekste onderhandelaars en je kunt maar bij ze scoren als je bewijst dat je het dossier minstens even grondig als zij kent en in het verleden was dit bij ons niet altijd het geval. Dat weet ik uit ervaring.

Zoals de heer Annemans hoop ik dat we snel tot resultaten zullen komen.

Ik hoop enkele nuttige suggesties in dit debat te hebben aangebracht en verwacht dat het Vlaams Blok, zeker de parlementsliden die met de Antwerpse regio verbonden zijn, met enthousiasme het Sint-Michielsakkoord in wetten zullen helpen omzetten.

De voorzitter : Minister-president Van den Brande heeft het woord.

Minister-president L. Van den Brande (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, dames en heren, ik dank de verschillende sprekers voor hun bezorgdheid voor een dossier dat inderdaad al jaren aansleept en dat ik, in tegenstelling tot de heer Schiltz, niet van in den beginne heb kunnen meemaken.

Toen ik in de Vlaamse regering verantwoordelijkheid kreeg voor Externe Betrekkingen was ik meteen van oordeel dat dit dossier dat al ongeveer achttien jaar aansleept, gedeblokkeerd moest worden.

In de commissie voor de Externe Betrekkingen, die volgende woensdag plaatsvindt, zal ik de kans hebben om in te gaan op de verschillende onderdelen van dit dossier. Ik heb mij uiteraard verplicht gezien om dit probleem uitdrukkelijk naar voren te brengen. Na de vrij duidelijke verklaringen van minister Maij-Weggen is is gebleken dat moet worden gepeild naar de uiteindelijke houding van het globale Nederlandse kabinet.

Daarom heb ik nadrukkelijk de noodzaak tot vooruitgang benadrukt. De Nederlandse regering ziet in dat het noodzakelijk is om over te gaan tot de deblokking van het dossier.

Mijnheer Schiltz, u heeft in koopmanstermen uitgedrukt welke van de twee partners hier het meest baat bij heeft. Het is vanzelfsprekend dat iedereen de deblokking van het dossier nastreeft.

Een ont koppeling van het Scheldedossier en van het Maas dossier is principieel mogelijk. Vlaanderen zou een voortrekkersrol kunnen spelen in het Scheldedossier en Wallonië in het Maas dossier. Derhalve wordt door de ont koppeling van het dossier de realiteit niet uit het oog verloren. De

Van den Brande

waterkwaliteit moet immers beantwoorden aan de Europese richtlijnen maar ook aan andere internationale verplichtingen, onder meer aan het verdrag van Helsinki.

Dit veronderstelt een betrokkenheid van de Belgische gewesten, van Nederland en van Frankrijk.

Wetende dat Nederland akkoord gaat met een _____ kunnen we slechts nuttige voortgang boeken op voorwaarde **dat** wij dit dossier ontkoppeld behandelen.

Mijnheer Annemans, u heeft opmerkingen gemaakt met betrekking tot de houding van minister Lutgen. Minister Lutgen heeft inderdaad voorstellen gedaan die worden besproken en onderzocht in de Belgische onderhandelingsdelegatie inzake de waterverdragen. Het is de eerste keer dat Wallonië een echte bijdrage levert om een oplossing te bereiken. Anderzijds betwijfel ik dat de persverklaringen van minister Lutgen bij de Nederlanders het vertrouwen in de Waalse standpunten heeft versterkt.

Er bestaat een duidelijke, misschien unieke mogelijkheid tot het realiseren van een doorbraak met betrekking tot de verdieping van de Westerschelde versus de verbetering van de kwaliteit.

Wij zullen de komende weken alles in het werk stellen om de nodige procedure-afspraken te maken met Nederland.

Ik deel de mening van de heer Schiltz, die heeft gezegd dat we moeten werken binnen een grotere samenhang, waarin sommige voor de Nederlanders aantrekkelijke dossiers aan de orde zijn. Ik wil mij niet uitspreken over het feit of er in het verleden al dan niet kansen werden verspeeld. Ik wil ook niet zeggen dat vanuit de Mechelse zeehaven mogelijk kerwijze eindelijk een perspectief kan komen aan de einder van de Antwerpse zeehaven en van de hele Scheldeproblematiek.

De wens van de Nederlandse rege-

ring ingevolge het contact met minister Lubbers, enerzijds en de mogelijkheid tot ontkoppeling, anderzijds, bieden wellicht een kans om tot een oplossing te komen.

Ik ben heel voorzichtig omdat ik weet dat de Nederlanders moeilijke partners zijn. U kent het gezegde : de helft van Nederland leest de bijbel maar drijft tegelijkertijd ook handel.

Met dit gezegde voor ogen weten we dat er in deze moeilijke problematiek niet alleen vriendelijkheden zullen worden uitgewisseld. Ik hoop echter in de loop van de volgende weken stappen in de goede richting te kunnen doen. Ik wil me echter niet vastpinnen op een timing : het kan voor de vakantieperiode of erna zijn.

Ik heb echter de nodige schikkingen getroffen en zal met alle krachten en in samenwerking met collega's, bevoegd voor deelaspecten van deze materie, nagaan hoe we kunnen realiseren wat we wensen te bekomen in het belang niet alleen van de haven en de Schelde maar ook van de economie en het goed nabuurschap met Nederland.

We zullen onze inspanningen voortzetten. Ik hoop dat ze resulteren in oplossingen die we, over alle fracties heen, wensen te bereiken. *(Applaus bij de meerderheid)*

De voorzitter : De heer Annemans heeft het woord.

De heer G. Annemans : Mijnheer de voorzitter, ik neem er akte van dat collega Schiltz een deel van de verantwoordelijkheid van het dossier haalt van de schouders van onze Waals-Belgische landgenoten en deze legt bij Vlamingen waarmee hij — gelukkig niet ik — in zijn politieke loopbaan kennis heeft moeten maken. Ik heb de heer Tindemans leren kennen op het ogenblik dat hij nog net bevoegd had kunnen zijn voor deze materie, maar ik kon hem er toen niet over ondervragen. Ik behoud me het recht voor een motie van aanbeveling in te dienen. Daarin zal ik niet meer doen dan de stand van zaken opmaken in de hoop dat de Vlaamse Raad zich achter de in-

tentie, verwoord door de minister, kan scharen. Ik zal deze motie baseren op wat de minister heeft meege-deeld.

De voorzitter : Mijnheer Annemans, u kondigt dus aan dat u een motie van aanbeveling zal indienen ? *(Instemming)*

Minister-president Van den Brande heeft het woord.

Minister-president L. Van den Brande : Mijnheer de voorzitter, ik begrijp dat deze motie niet noodzakelijk tegengesteld is aan de visie, die ik daarnet heb uiteengezet. Ik zal deze motie dan ook met aandacht lezen.

Motie van aanbeveling

De voorzitter : Door de heer Annemans werd tot besluit van deze interpellatie een met redenen omklede motie van aanbeveling aangekondigd. Ze moet uiterlijk 24 uur na de sluiting van de vergadering zijn ingediend.

De Raad zal zich daarover tijdens een volgende openbare vergadering moeten uitspreken.

Het incident is gesloten.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter : Hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden van vandaag.

Wij komen morgen om 10 uur en 14 uur opnieuw bijeen om onze agenda verder af te handelen.

De vergadering is gesloten.

— *De vergadering wordt gesloten om 17.17 uur.*
